

VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS IKI 2015 METŲ

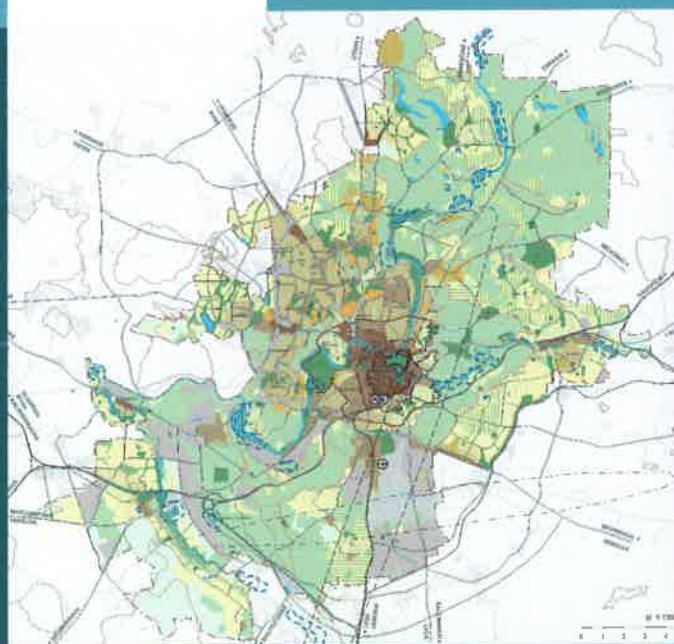
BENDROJO PLANO SPRENDINIAI IKI 2015 METŲ

ORGANIZATORIUS:

VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA
VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS
MIESTO PLĖTROS DEPARTAMENTAS

RENGĖJAS:

SAVIVALDYBĖS ĮMONĖ "VILNIAUS PLANAS"

[Handwritten signature]

PAFVIRTINTA
Vilniaus miesto savivaldybės tarybos
2007 m. vasario 14 d.
sprendimu Nr. I-1519

2007

DIREKTORIUS: J. KULAKAUSKAS
VYR. ARCHITEKTAS: M. PAKALNIS
SKYR. VADOVAS: M. GRABAUSKAS
PROJ. VADOVAS: S. MOTIEKA

**ORGANIZATORIUS:
VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA**

PAREIGOS	VARDAS, PAVARDĖ	PARAŠAS
Direktorius	VALDAS KLIMANTAVIČIUS	
Miesto plėtros departamento direktorius Savivaldybės vyriausiasis architektas	LINAS NAUJOKAITIS	

**VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS
BENDRASIS PLANAS IKI 2015 METŲ**

BENDROJO PLANO SPRENDINIAI IKI 2015 METŲ

PATVIRTINTA
Vilniaus miesto savivaldybės tarybos
2007 m. vasario 14 d.
sprendimu Nr. 1-1519

**RENGĖJAS:
SAVIVALDYBĖS ĮMONĖ "VILNIAUS PLANAS"
Atest. Nr. 1387**

ATEST. NR.	PAREIGOS	VARDAS, PAVARDĖ	PARAŠAS
3399	Direktorius	JUSTINAS KULAKAUSKAS	
A830	Vyr. architektas	MINDAUGAS PAKALNIS	
A280	Skvr. vadovas	MINDAUGAS GRABAUSKAS	
A609	Proj. vadovas	SAULIUS MOTIEKA	
A830	Proj. vadovas	MINDAUGAS PAKALNIS	

2007

TURINYS

1.	IVADAS	3
1.1	Bendrojo plano principai ir naudojimas	3
1.2	Teisinė aplinka	5
1.3	Pagrindiniai išorės veiksniai ir tendencijos	6
1.4	Pagrindiniai vidaus veiksniai ir tendencijos	7
1.5	Gyventojų skaičiaus ir būsto raidos prognozės	8
1.6	Miesto raidos strategija	8
2.	MIESTO IŠORĖS STRUKTŪRA	9
2.1	Vilnius regioniniame kontekste	9
2.2	Miesto politika išorės struktūros plėtros atžvilgiu	10
2.3	Išorės ryšių gerinimas	11
2.4	Koordinuota miesto ir priemiesčio plėtra	11
3.	MIESTO VIDINĖ STRUKTŪRA	12
3.1	Miesto struktūros modelis	12
3.2	Miesto teritorijos funkcinis zonavimas	12
3.3	Miesto savitumas	14
3.4	Sostinės įvaizdis ir jos funkcijų užtikrinimo principai	14
3.5	Miesto centrų sistema	15
3.6	Miesto urbanistinės struktūros optimizavimas	16
3.6.1	Saugojimas	16
3.6.2	Modernizavimas	16
3.6.3	Konversija	16
3.6.4	Nauja plėtra	17
3.6.5	Rezervuojamos teritorijos	18
4.	SPECIALIOSIOS BENDROJO PLANO TEMOS	18
4.1	Gyvenamosios teritorijos	18
4.2	Darbo vietos	19
4.3	Gamtos vertybės, želdynai ir viešųjų erdvių sistema	19
4.3.1	Gamtinio karkaso apsaugos reglamentai	20
4.3.2	Mišakai ir miškingos teritorijos	21
4.3.3	Saugomos gamtinės teritorijos	21
4.3.4	Želdynai	21
4.4	Kultūros vertybės	23
4.4.1	Saugojimo koncepcija	23
4.4.2	Tvarkybos ir naudojimo principai	24
4.4.3	Teritorinių apsaugos prioritetai	24
4.4.4	Vilniaus senamiesčio apsaugos, atgaivinimo ir tvarkybos prioritetai	26
4.4.5	Kultūros paveldo naudojimo turizmui gairės	27
4.4.6	Apsaugos įgyvendinimo ir stebėsenos principai	27
4.5	Socialinė aplinka ir kultūra	28
4.5.1	Miesto kultūriniai objektai, bendruomenių centrai	28
4.5.2	Švietimo objektai	28
4.5.2.1	Švietimo objektų poreikio normavimas	29
4.5.3	Sveikatos ir socialinės rūpybos infrastruktūra	29
4.5.4	Sporto objektai	30
4.5.5	Maldos namai	30
4.6	Aukštybinių pastatų statyba	30

4.7	Didžiųjų prekybos centrų statyba	32
4.8	Susisiekimo sistema	33
4.8.1	Išorės susisiekimo tinklas	34
4.8.2	Miesto vidaus susisiekimo tinklas	36
4.9	Inžinerinė infrastruktūra	39
4.9.1	Geriamojo vandens gavyba, ruošimas ir tiekimas	39
4.9.2	Ūkinių nuotekų surinkimas ir tvarkymas	40
4.9.3	Lietaus vandens tvarkymas	40
4.9.4	Elektros energijos tiekimas	41
4.9.5	Šilumos tiekimas	42
4.9.6	Gamtinių dujų tiekimas	43
4.9.7	Buitinės atliekos	44
5.	POVEIKIS APLINKAI, EKOLOGIJA.	44
6.	PLĖTROS PRIORITETAİ	45
7.	SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMAS	48
7.1	Bendrojo plano indikatorių sistema	48
7.2	BP sprendinių įgyvendinimui reikalingi parengti dokumentai	49
8.	BRĖŽINIŲ SĄRAŠAS	51

1. IVADAS

Paskutinį šimtmetį Vilniaus miesto struktūra buvo vystoma nuosekliai planuojant miestą (sovietmečiu miesto generaliniai planai parengti 1953, 1967, 1981 metais, pirmasis bendrasis planas po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo - 1998 m.).

Igyvendinant galiojančio bendrojo plano iki 2005 metų sprendinius esmingai pakito miesto tarptautinis statusas. 2004 m. Vilnius tapo Europos Sąjungos valstybės bei NATO narės sostine. 1999 – 2005 metų laikotarpį galima apibūdinti kaip spartų miesto teritorinio ir sektoriaus potencialo restruktūrizacijos ir augimo etapą. Šių veiksmų dėka, Vilnius tapo konkurencingu miestu regione, plėtros pavyzdžiu kitiems Lietuvos ir regiono miestams.

Vilniaus miesto bendrasis planas nurodo miesto teritorinės plėtros gaires iki 2015 metų. Jis nubrėžia Vilniaus miesto vystimosi kryptis, plėtros prioritetus. Planas parengtas visuomenėje pasiekto konsensuso dėl miesto ateities pagrindu. Nors atskiri plano elementai gali būti įgyvendinti skirtingais laiko tarpais, tačiau bendra miesto vizija bei pagrindiniai principai išlieka pastovūs. Bendrasis planas parengtas taip, kad užtikrintų pradėtų planavimo darbų ir statybų tęstinumą, garantuotų investicijų stabilumą.

Vilnius – Europos Sąjungos valstybės sostinė, Lietuvos kontekste yra didžiausias miestas, turintis sudėtingą inžinierinį ūkį, neišbaigtą susisiekimo sistemą, gana dispersišką, neišbaigtą urbanistinę struktūrą, būdingą miestams, suskaidytiems į monofunkcines zonas. Miestas išsidėstęs vaizdingoje gamtinėje aplinkoje, pasaulyje garsus savo kultūros paveldu. Jo ateitis susijusi su nuolatos vykstančiais urbanizacijos procesais, atviros rinkos pokyčiais ir evoliucija, kuri sukuria daugybę situacijų ir galimų sprendimų. Bendrasis planas pateikia tik bendras gaires, jis negali išspręsti, o kartais net ir numatyti visų galimų iššūkių, ypač išorinės aplinkos tendencijų. Kai kurioms miesto teritorijoms, ypač ten, kur numatyta nauja plėtra, reikės detalesnių sprendinių nei pateikta plane, todėl parengus bendrąjį planą būtini žemesnio lygmens ar rūšies planai (specialieji planai, plėtros koncepcijos, detalieji planai), galimybių studijos ir kt.

Rengiant bendrąjį planą vadovautasi Lietuvos Respublikos teritorijos bendruoju planu (Žin. 2002, Nr.110-4852), Lietuvos Respublikos įstatymais ir poįstatymiais aktais. Miesto ir priemiesčių darniai plėtrai užtikrinti būtina palaikyti bendradarbiavimą ir partnerystės ryšius su kaimyninėmis savivaldybėmis.

Strateginis planas iki 2011 m. bendrojo plano atžvilgiu tarnauja kaip struktūrinis dokumentas, kuriuo vadovaujantis įgyvendinamos visos kitos iniciatyvos mieste. Strateginis Vilniaus miesto planas ir bendrojo plano sprendiniai vienas kitam neprieštarauja, sustiprina vienas kitą ir tarnauja miesto vizijos „Vilnius – Lietuvos sostinė, moderniausias Rytų ir Vidurio Europos miestas, tarptautinis politikos, mokslo ir kultūros centras“, patvirtintos Vilniaus miesto Tarybos 2002 06 19, sprendimu Nr. 607, įgyvendinimui.

1.1 Bendrojo plano principai ir naudojimas

Bendrasis planas yra teritorijų kompleksinio planavimo dokumentas, kuriame, atsižvelgiant į teritorijų planavimo lygmenis ir uždavinius, nustatyta planuojamos teritorijos vystymo erdvinė koncepcija ir teritorijos naudojimo bei apsaugos principai.

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano iki 2015 metų sprendiniuose įgyvendinti šie bendrojo plano kompetencijai priskirti uždaviniai:

- suformuota miesto teritorijos tvarkymo, naudojimo ir apsaugos koncepcija;
- optimizuota miesto teritorijos urbanistinė struktūra ir infrastruktūros sistema;
- numatytos priemonės ir apribojimai, užtikrinantys gamtos išteklių racionalų naudojimą, kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą, gamtinio karkaso formavimą, gamtos ir kultūros paveldo vertybių išsaugojimą;

- numatytos priemonės užstatytų teritorijų urbanistinei erdvinei kompozicijai tobulinti, gyvenimo ir aplinkos kokybei gerinti, bendrojo naudojimo želdynų sistemai formuoti;
- nustatyti planuojamos teritorijos užstatymo aukščio ir intensyvumo parametrai;
- numatytos miesto nuostatos regioninės politikos formavimo ir įgyvendinimo atžvilgiu;
- rezervuotos teritorijos, kuriose būtų plėtojami komunikaciniai koridoriai, inžinerinei bei susisiekimo infrastruktūrai ir kitiems visuomenės poreikiams tenkinti reikalingi objektai;
- nustatytos teritorijų funkcinės zonos, nurodančios teritorijos integruotumą ir jos ypatumus.

BP sprendiniuose neparodyti ir nenagrinėjami atskiri sklypai, nefiksuojamos jų ribos. Pavienių sklypų žemės naudojimo režimai bei kiti teritorijų naudojimo ir užstatymo parametrai nustatomi žemesnio lygmens ar rūšies teritorijų planavimo dokumentuose.

Bendrajį planą sudaro raštu ir grafiškai išreikštų teritorijų planavimo sprendinių rezultatų visuma.

Bendrojo plano sprendiniai pagal vyraujančius požymius nurodo miesto funkcinės zonas ir nustato tose zonose galimas žemės naudojimo paskirtis ir būdus bei užstatymo intensyvumo ir aukštingumo reglamentus. Funkcinės zonos ir šių zonų reglamentai, taip pat ir svarbiausieji tekstiniai reglamentai nurodyti bendrojo plano sprendinių 2015 metams pagrindiniame brėžinyje. BP sprendiniai nustato esminius funkcinų zonų plėtros principus, formuojančius subalansuotą mišrų rajonų, kvartalų užstatymą.

Bendrojo plano sprendinių pavaizdavimo principai:

1) sprendiniuose visa miesto teritorija yra sudalinta į funkcinės zonas, kurios pažymėtos atitinkamomis spalvomis. Funkcinių zonų pagrindiniai reglamentai nurodyti BP pagrindinio brėžinio reglamentų lentelėje:

- vyraujantys teritorijos požymiai, galimos žemės naudojimo paskirtys ir būdai;
- atskirų funkcinų zonų rekomenduojama struktūros sandara;
- maksimali užstatymo intensyvumo reikšmė;
- maksimali užstatymo aukštingumo reikšmė;

2) miesto teritorija pagrindiniame brėžinyje suskirstyta į nagrinėjamus rajonus, kurie yra apvesti juodu kontūru ir pažymėti unikaliu numeriu. Numerio vieta ant konkrečios funkcinės zonos (spalvos) nurodo nagrinėjamo rajono dominuojančią funkciją. Svarbiausi režimai bei papildomi apribojimai, jeigu tokie yra nustatyti, nurodyti bendrojo plano pagrindinio brėžinio reglamentų lentelėje;

3) pagrindiniame brėžinyje pažymėtos teritorijos, didesnės nei 5 ha. Mažesnės teritorijos neakcentuojamos (išskyrus visuomenės poreikiams reikalingas teritorijas, kultūros vertybių teritorijas ir želdynus, kurie papildomai pažymėti brėžiniuose Nr.5.1 „Gamtos vertybės, želdynai ir viešųjų erdvių sistema“, Nr. 6.1 „Kultūros vertybės“, ir Nr 7.1 „Švietimo ir sveikatos infrastruktūra“). Užstatymo ir teritorijų naudojimo reglamentai taikomi ir pagrindiniame brėžinyje nepažymėtoms mažesnėms nei 5 ha teritorijoms, išskyrus tuos atvejus, kai esama veikla ir užstatymo principai teritorijoje yra kitokie (tokiu atveju užstatymo reglamentai nustatomi žemesnio lygmens ar rūšies teritorijų planavimo dokumentuose);

4) kiti brėžiniai ir jų tekstinės dalys detalizuoja miesto plėtros politiką, nustato kitus reglamentus: Nr 1. „Išorės struktūra“, Nr. 2.1 „Plėtros prioritetai“, Nr. 3.1 „Gyvenamosios teritorijos“, Nr. 3.2 „Darbo vietos“, Nr. 4 „Pramonės ir komunalinių įmonių teritorijos“, Nr.5.1 „Gamtos vertybės, želdynai ir viešųjų erdvių sistema“, Nr.5.2 „Gamtinio karkaso ir želdynų

reglamentai probleminėse teritorijose“, Nr.5.3 „Miesto ir apylinkių gamtinio karkaso schema“, Nr. 6.1 „Kultūros vertybės“, Nr. 7.1 „Švietimo ir sveikatos infrastruktūra“, Nr. 7.2 „Sostinės ir kultūros infrastruktūra“, Nr. 9.1 „Susisiekimo tinklo plėtra“, Nr.9.2 „Susisiekimo tinklo kategorijos“, Nr. 9.3 „Keleivių maršrutinio transporto plėtra“, Nr. 10.1 „Buitinės nuotekynės schema“, Nr. 10.2 „Vandentiekio schema“, Nr. 10.3 „Lietaus nuotekynės schema“, Nr. 10.4 „Šilumos tiekimo schema“, Nr. 10.5 „Dujotiekio schema“, Nr. 10.6 „Elektros tiekimo schema“.

Plano sprendiniai parengti ir vertinami mastelyje 1:25000 ir į tikslesnį mastelį netransformuojami. Rengiant kito lygmens ar rūšies teritorijų planavimo dokumentus bendrojo plano sprendiniai – funkcinų zonų ribos, susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros trasos tikslinami pagal specifinius gamtinius ir urbanistinius teritorijų požymius. Ypatinga svarba teikiama gamtos ir kultūros paveldo apsaugos integralumo stiprinimui.

Bendrojo plano sprendiniuose nurodyti nagrinėjami rajonai nustato minimalią analizuojamą teritoriją rengiant detaliuosius planus, jeigu veiklos ir teritorijos specifika nereikalauja nagrinėti kitokią teritoriją.

Teritorijos, esančios BP nurodytose intensyviame ir ekstensyviame naudojimui įrengiamų želdynų funkcinėse zonose traktuojamos kaip svarbūs miesto bendruomenei rekreacijos ir poilsio tikslams skirti objektai - teritorijos. Laikantis LR piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 12 str. 3 skirsnio nuostatų, šios teritorijos priskiriamos Valstybės išperkamai žemei. Jeigu tokiose teritorijose jau atkurtos piliečių žemės nuosavybės teisės, grąžintame žemės sklype kapitalinių pastatų statyba – negalima, išskyrus poilsio aptarnavimo pastatų ir rekreacinės infrastruktūros objektų statybą, kurią numatys tokių objektų išdėstymo Vilniaus mieste specialūs planai.

BP nurodytose urbanizuojamose teritorijose atkuriant nuosavybės teises ir grąžinant žemę natūra nustatoma sąlyga: grąžintame žemės sklype įvairios paskirties kapitalinių statinių statyba negalima, jeigu ji nenumatyta pažymėto nagrinėjamo rajono teritorijų planavimo dokumente.

Užstatytuose gyvenamuosiuose rajonuose, kurie suformuoti pagal tų rajonų teritorijų planavimo dokumentus, nuosavybės teisės neatkuriamos ir žemė natūra negrąžinama, išskyrus atvejus, kai liko nerealizuota šio rajono teritorijų planavimo dokumente numatyta užstatymo galimybė.

1.2 Teisinė aplinka

Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo plano sprendiniai iki 2015 metų parengti vadovaujantis:

- Vilniaus miesto Tarybos sprendimu (2004 spalio 13 d. Nr.1–537);
- Lietuvos Respublikos Teritorijų planavimo įstatymu (Žin., 1995, Nr. 107-2391; 1997, Nr. 65-1548, Nr. 96-2427; 2000, Nr. 34-953, Nr. 42-1195, Nr. 58-1708, Nr. 92-2881; 2001, Nr. 39-1358; 2003, Nr. 42-1916) taip pat kitais miesto aplinką liečiančiais Lietuvos įstatymais ir normomis;
- Lietuvos nacionalinės darnaus vystymosi strategijos pagrindinėmis nuostatomis (Žin., 2003, Nr. 89-2039);
- Miestų ir miestelių teritorijų bendrųjų planų rengimo taisyklėmis (2004 gegužės 07 d. Nr.D1-263);
- Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo plano iki 2015 metų rengimo sąlygomis (2005 07 08 Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Miesto plėtros departamento direktoriaus įsakymas Nr.33 – V);
- Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano nustatytais šalies raidos tikslais ir principais bei jų įgyvendinimo prioritetais;

- Vilniaus apskrities (regiono) plėtros planu 2003-2007 m.;
- Vilniaus ir Kauno dvimiesčio strateginiu planu (Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2004 m. vasario 11d. sprendimas Nr. 1-229, Kauno miesto savivaldybės tarybos 2003 gruodžio 18d. sprendimas Nr. T-535);
- Vilniaus miesto 2002-2011 metų strateginiu planu (Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2002 m. birželio 19 d. sprendimas Nr. 607).;
- miestų planavimą įtakojančiomis Europos Sąjungos politikos gairėmis, išdėstytomis Lisabonos strategijoje iki 2010, Europos miestų tolydžios plėtros Aalborgo chartijoje, Europos urbanistikos chartijoje, Europos Sąjungos Ministrų tarybos ministrų, atsakingų už teritorijų planavimą, CEMAT 2000 m. priimtais Europos žemyno darnaus vystymosi pagrindiniais principais, kitais dokumentais išskiriančiais „urban“ dimensiją, kaip pagrindą generuojant Europos Sąjungos ekonomiką, ypač žinių, kuriant žmonių gerovę, didinant konkurencingumą.

Bendrojo plano sprendiniai nekeičia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų.

1.3 Pagrindiniai išorės veiksniai ir tendencijos

Miesto plėtrą įtakoja išorės veiksniai. Dauguma jų - neapibrėžti laike ir erdvėje, bendrojo plano rėmuose yra neprognozuojami. Tačiau jie skatina taikyti naujus plėtros principus, numatyti keistinus bei galimus naujus bendrojo plano sprendinius. Svarbiausi išorės veiksniai ir tendencijos:

- Lietuvos narystė Europos Sąjungoje ir galimybė panaudoti 2007 - 2013 metų Europos Sąjungos struktūrinę paramą šiems prioritetams: didinti miesto tarptautinį konkurencingumą, kurti žinių visuomenę, gerinti gyvenimo kokybę, didinti valdžios, profesionalų ir visuomenės bendradarbiavimą;
- globalizacijos veiksniai, susiję su energetinių išteklių brangimu, emigracija ir imigracija, kapitalo ir darbo rinkos laisvu judėjimu, turizmo plėtra, savitumo (ypač gamtos ir kultūros vertybių) išsaugojimu;
- LR teritorijos bendrojo plano sprendiniai, kuriuose Vilniaus miestas kartu su Kauno miestu traktuojamas kaip valstybinio ir europinio lygmens polifunkcinis metropolinis centras, kurio teritorijoje pasireiškianti neigiama spartėjančios suburbanizacijos tendencija planuojamo laikotarpio pabaigoje gali įgauti ypatingą svarbą. Tai Lietuvos centrinės dalies depopuliacijos pasekmė;
- sostinės regiono vaidmuo šalies gyvenamųjų vietovių sistemoje susijęs su augančia tarptautine konkurencija ir bendradarbiavimu įvairiose veiklos srityse, siekiant spartinti socialinį ekonominį augimą. Šiame kontekste svarbus Vilniaus ir Kauno dvimiesčio bendradarbiavimas, tampresni ryšiai su Klaipėda;
- teisinės bazės, reglamentuojančios teritorijų planavimą, statybas, infrastruktūros plėtrą, žemės reformą nestabilumas, užsitęsusi žemės restitucija;
- nepakankamas teritorinių bei sektorialių strategijų sanglauda ir įgyvendinimo koordinavimas valstybėje;
- tiesioginių užsienio kapitalo investicijų stoka valstybėje;
- didelė savivaldybės biudžeto priklausomybė nuo Valstybės finansavimo ir lėšų trūkumas darniai plėtrai užtikrinti nulemia bendrosios inžinerinės, socialinės, aplinkosauginės infrastruktūros atsilikimą nuo realių tokios infrastruktūros plėtros poreikių;
- taršių įmonių migracijos tikimybė, gamybos technologijų kaita, palanki aplinkosauginiu požiūriu;
- sostinės reprezentacinės funkcijos;
- rytinėje Vilniaus apskrities dalyje nustatytas pasienio zonos statusas įtakoja miesto plėtrą ir socialinę ekonominę veiklą.

1.4 Pagrindiniai vidaus veiksniai ir tendencijos

Vidaus veiksniai ir tendencijos, įtakančios miesto plėtrą:

- paveldėtos monofunkcinės struktūros trukdo įgyvendinti darniosios plėtros principus;
- fizinė ir funkcinė miesto plėtros inercija, iššaukta privačių iniciatyvų, nevisada tenkina visuomenės interesus;
- gyventojų vidinė migracija, susijusi su sparčia būsto sektoriaus plėtra ir didele teritorine sklaida į miesto pakraščius bei spartėjančia sodų teritorijų konversija į fragmentiškas gyvenamąsias teritorijas be socialinės, inžinerinės susisiektimo infrastruktūros;
- gyventojų emigracija į kitas šalis ir Vilniaus miesto regioną. Imigracijos procesai į Vilniaus miestą yra palyginti silpni, iš esmės kompensuoja neigiamą natūralų gyventojų prieaugį. Dėl palyginus žemų būsto ir žemės kainų priemiestinėje zonoje didžiausia imigracija stebima į šią zoną;
- nepalankūs demografiniai procesai: mažėjantis gimstamumas ir neigiamas natūralus gyventojų prieaugis (tik paskutiniaisiais metais stabilizavosi gyventojų skaičius mieste);
- pastoviai augantis Vilniaus miesto ir miesto regiono gyventojų mobilumas lengvaisiais automobiliais, lemiantis blogėjančias susisiektimo sąlygas ir didėjančią aplinkos taršą, socialinius nuostolius bei transporto priemonių ir pėsčiųjų, dviratininkų konfliktą;
- nepakankamas visų rūšių naujos infrastruktūros finansavimas, lemiantis jos nepakankamą efektyvumą;
- neintegruota miesto ir priemiesčio teritorijų plėtra;
- funkcinės struktūros neefektyvumas (neišvystyti išorės ryšiai, silpnai besivystantys periferiniai centrai, mažėjančios gamybai skirtos teritorijos, išlikęs darbo ir gyvenamųjų vietų disbalansas);
- fizinė struktūra, gyvenamoji aplinka, įvaizdis (užstatymo neišbaigtumas, nepakankama aplinkos kokybė, infrastruktūros stoka, įrengtų želdynų trūkumas);
- gamtos ir kultūros paveldo objektų išsaugojimas;
- miesto ekonomika, pasiūla investuoti (investicijų tikimybė, investicijų poreikis, investicijų pasiūla);
- naujos plėtros kaina;
- miesto funkcionavimo iššauktos neigiamos pasekmės (aukšti miesto eksploatacijos kaštai, triukšmas ir tarša gatvėse centre).
- ryškėjantys gyvenimo kokybės skirtumai Vilniaus miesto zonose, gyvenamuosiuose rajonuose ir pavieniuose kvartaluose, prieštaraujantys darniosios plėtros principams. Šie skirtumai išlaiko ir skatina neigiamus procesus: gyventojų emigraciją, priverstinį mobilumą, atskirų miesto dalių degradaciją, socialinę segregaciją;
- plėtros valdymo būtinybė:
 - išorės veiksnių (teisinių aplinkos nestabilumas, nesibaigianti žemės reforma), lemiančių gyvenimo kokybės skirtumus pripažinimas nenugalima jėga, reikštų esamų neigiamų procesų toleravimą ir tuo pačiu socialiniu, ekonominiu bei aplinkosauginiu požiūriu neefektyvios teritorinės dispersinės miesto plėtros tęstinumą, prieštarautų prioritetiniam bendrojo plano tikslui – gerinti gyvenimo kokybę;
 - darniosios plėtros principais siekiant pagerinti gyvenimo kokybę reikalingos sisteminės, miesto erdvėje koncentruotos pastangos formuoti išbaigtus kompaktinius miesto rajonus ir policentrinę funkciškai ir socialiai integruotą miesto bei jo regiono struktūrą.

1.5 Gyventojų skaičiaus ir būsto raidos prognozės

Įvertinus esamą padėtį bei raidos tendencijas, miesto plėtrą įtakančius išorės ir vidaus veiksnius, prognozuojami miesto plėtrą įtakančių rodiklių pokyčiai nuo esamų 2005 m. iki prognozuojamų 2015 metais:

○ Miesto gyventojų skaičius	nuo 553 000 iki 576 000
○ Dienos gyventojų skaičius	nuo 673 000 iki 716 000
○ Metropolinės zonos gyventojų skaičius	nuo 800 000 iki 875 000
○ Būsto bendrasis plotas 1 gyventojui:	nuo 23.3 iki 28.2 kv.m
○ Vidutinis gyvenamosios statybos b.pl. prieaugis	320 000 kv.m/metus
○ Vienbutės / daugiabutės statybos santykis	27/73 proc.
○ Gyventojų migracija į sodų teritoriją 2015 m.	9 000

Mišrių gyvenamųjų teritorijų poreikis iki 2015m. įvertinus prognozuojamus rodiklių pokyčius:

○ vienbutė (ha):	
sodų konversija	300
neužstatytoje teritorijoje	767
○ daugiabutė (ha):	
konversijai numatytoje teritorijoje	130
neužstatytoje teritorijoje	319

1.6 Miesto raidos strategija

Įvertinus miesto raidą įtakančią teisinę aplinką, išorės ir vidaus veiksnius ir tendencijas, Vilniaus miesto teritorijų planavimo dokumentų registre sukaupą informaciją, esamos būklės analizėje nustatytas problemas, miesto gyventojų skaičiaus ir būsto raidos prognozes, suformuluota miesto urbanistinės raidos strategija:

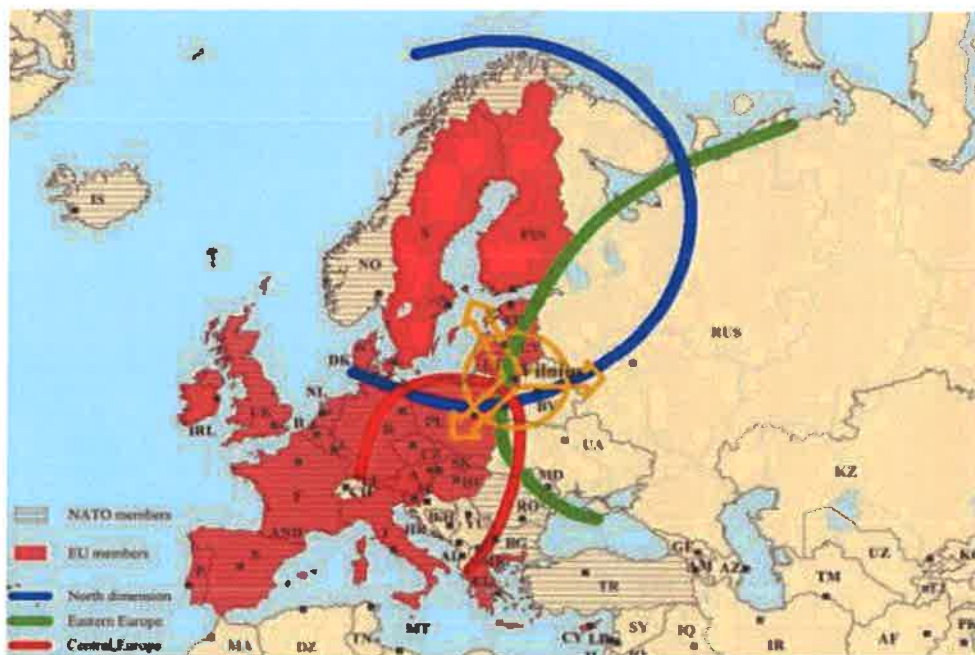
- 1) prioritetinis bendrojo plano tikslas – sudaryti sąlygas pastoviam, socialiai ir ekonomiškai motyvuotam gyvenimo kokybės augimui ir teritorinių skirtumų mažinimui;
- 2) prioritetinio tikslo siekiama darnaus vystymo priemonėmis:
 - vystant policentrišką miesto struktūrą;
 - palaikant vidinę miesto plėtrą (efektyvinant neracionaliai urbanizuotas teritorijas);
 - skatinant daugiafunkcinį žemės naudojimą;
 - siekiant socialinės integracijos, mažinant išsivystymo disproporcijas;
 - suteikiant prioritetą viešajam transportui;
 - mažinant taršą;
- 3) nesiekama spartaus miesto gyventojų skaičiaus augimo ir urbanizacijos kitų Lietuvos regionų sąskaita, dalyvaudamas Lietuvos didžiųjų miestų urbanistiniame tinkle, Vilnius drauge su kaimyninėmis savivaldybėmis formuoja darnią miesto ir jam gretimų teritorijų sistemą, didinančią valstybės, miesto ir jo partnerių tarptautinį konkurencingumą;
- 4) galiojančio bendrojo plano sprendinių tęstinumas.

2. MIESTO IŠORĖS STRUKTŪRA

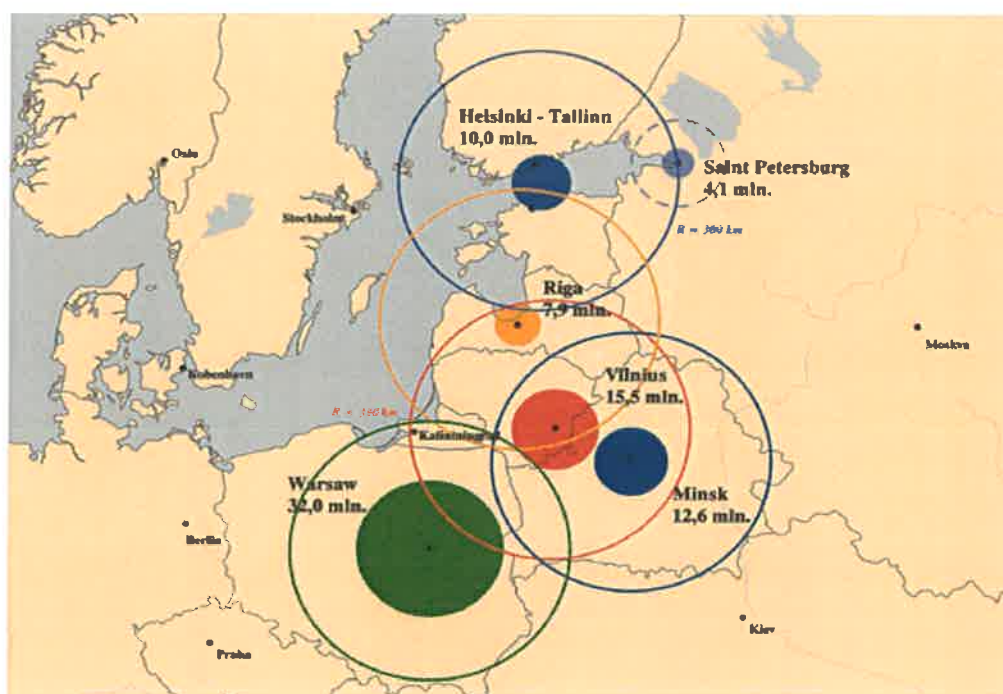
Bendrojo plano miesto išorės struktūros sprendiniai suformuluoja miesto politiką rengiant regioninius erdvinio, strateginio planavimo dokumentus ar bendradarbiavimo projektus, dalyvaujant kaimyninių savivaldybių bei apskrities bendrųjų planų rengime.

2.1 Vilnius regioniniame kontekste

Vilniaus galimybes tapti konkurencingu regiono centru sustiprina miesto geopolitinė vieta ir reikšmė. Miestas yra trijų svarbių geopolitinių, ekonominių, kultūrinių dimensijų: Rytų, Šiaurės ir Vidurio Europos sankirtoje (žr. 1 pav.). Tai unikali miesto galimybė integruoti skirtingą regionų pažangią patirtį, vykdyti įvairius mokslo, kultūros, verslo mainus. Vilniaus regionas turi didžiausią rinką Baltijos šalių tarpe, 300 km spinduliu apie miestą gyvena 15,5 milijono gyventojų. Šiuo požiūriu Vilnius nusileidžia tik Varšuvai (žr. 2 pav.) – Europos lygmens regiono centrui su kuriuo Vilniui būtina gerinti išorės ryšius. Šio potencialo sėkmingas panaudojimas priklauso nuo Lietuvos tarptautinės politikos, ekonominių, kultūrinių ryšių ir susisiekimo infrastruktūros.

1 pav. Vilniaus reikšmė Europos regioniniame kontekste

2 pav. Vilniaus potencialas regione

Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane Vilnius yra reikšminga, sudėtinė Lietuvos gyvenamųjų vietovių sistemos, jos urbanistinio karkaso, erdvinės struktūros dalis. Pagal Lietuvos BP nustatytą miestų hierarchinę sistemą Vilnius yra 1-ojo – aukščiausio lygmens urbanistinis darinys valstybiniame ir tarptautiniame (europinio masto) centre. Šis centras formuojamas apjungiant Vilniaus ir Kauno potencialą (pagal šią rekomendaciją parengtas ir strateginis Vilniaus – Kauno dvimiesčio planas). Tokia potencialų sanglauda sudaro pagrindą atsirasti europinėms institucijoms ir kitiems politiniams ekonominiais dariniams šioje teritorijoje bei plėtoti tiesioginius ryšius su Europos urbanistiniu karkasu.

2.2 Miesto politika išorės struktūros plėtros atžvilgiu

Vilniaus priemiestiniame areale išskiriamos dvi zonos:

1) miestas ir tiesioginės įtakos zona - su miestu funkciniais ryšiais tiesiogiai susijusi teritorija. Šioje zonoje siektina aktyvi urbanizacija modernizuojant, papildant ir plečiant esamus centrus bei naujai užstatant plėtrai tinkamiausias teritorijas. Prioritetas skirtinas turimų inžinerinių resursų, socialinių bei aptarnavimo paslaugų panaudojimui, ribotina ekstensyvi ir dispersiška monofunkcinių mažaaukščių gyvenamųjų teritorijų plėtra. Siektinas funkcinis ir transportinių ryšių gerinimas tarp kompaktiškai užstatytos miesto teritorijos ir artimojo priemiesčio centrų.

2) siūlomas Vilniaus žaliasis žiedas – ekosistemos stabilizavimui, miestiečių rekreacijai skirtina teritorija. Žaliojo žiedo teritorijoje siūloma riboti stichinę ekstensyvią urbanizaciją, investicijas koncentruojant į esamus žaliojo žiedo urbanistinius centrus. Neskatinamos investicijos į naujų plyno lauko teritorijų užstatymą. Planuotina poilsio, turizmo ir ekologiško žemės ūkio plėtra. Siūlomas teritorijos naudojimas atsižvelgia į sostinės vietą regione, socialinius, ekonominius uždavinius bei gamtines ir technogenines savybes.

Vadovaujantis LR BP sprendimais abiejose zonose saugomi gamtinio karkaso elementai – migracijos koridoriai, gamtinės teritorijos, regiono landšaftas, gamtinis ir kultūrinis kraštovaizdis jo vertingieji elementai, nekilnojamojo kultūros paveldo objektai, kompleksai ir vietovės. Kaimyninių savivaldybių bei apskrities lygmens planuose rezervuoti koridoriai bei teritorijos infrastruktūros plėtrai, nustatyti apribojimai dėl oro uosto perspektyvino pakilimo tako triukšmo zonos.

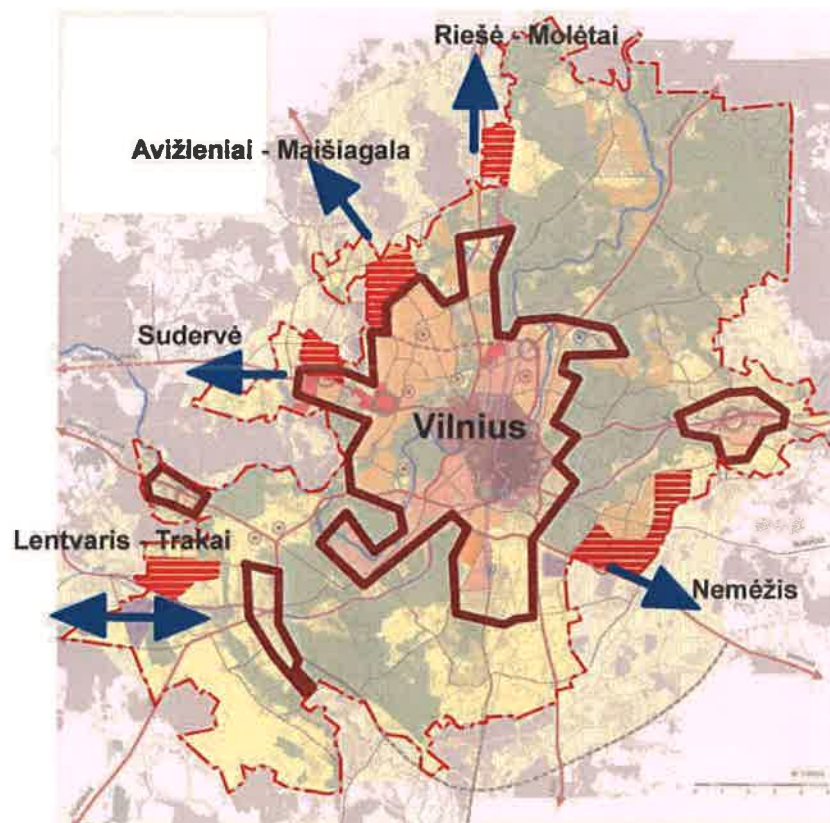
2.3 Išorės ryšių gerinimas

Numatomos pagrindinės priemonės, gerinančios miesto išorės ryšius:

- 1) integracija į europinių ir šalies transporto koridorių sistemą – IX b koridoriaus realizacija su greitkelio ir europinės vėžės geležinkelio atšaka nuo Vilniaus iki Kauno;
- 2) naujo reprezentacinio patekimo į miestą iš vakarų krypties per Pilaitės gyvenamąjį rajoną numatymas ir realizacija;
- 3) miesto apvažiavimų tinklo realizacija tranzitiniais srautais svarbiausiomis rytų - vakarų kryptimis;
- 4) Vilniaus tarptautinio oro uosto plėtra.

2.4 Koordinuota miesto ir priemiesčio plėtra

Siekiant darnios miesto ir priemiesčių teritorijų plėtros numatomas veiksmų ir planų tarp valstybės, apskrities ir savivaldybių koordinavimas. Veiksmų koordinavimas ypač svarbus koncentruotos miesto plėtros kryptyse (Pilaitės, Ukmergės, Nemėžio, Riešės - Molėtų, Lentvario - Trakų) (žr. 3 pav.), periferinėje zonoje vystant socialinę ir inžinerinę infrastruktūrą ir viešąjį transportą, įgyvendinant sostinės išorės infrastruktūros (tarptautinių ryšių koridoriai, logistikos centrai) plėtros projektus, formuojant miesto ir užmiesčio paslaugų centrų sistemą. Unikalias ir epizodines paslaugas koncentruotinos Vilniaus centriniame branduolyje ir pagrindiniuose lokaliuose miesto centruose. Periodinės ir kasdieninės paslaugos numatytinos lokaliuose miesto centruose, užmiesčio centruose. Siektina, kad būtų užtikrinta kasdieninių paslaugų kokybė žaliojo žiedo teritorijoje esančios gyvenvietės.

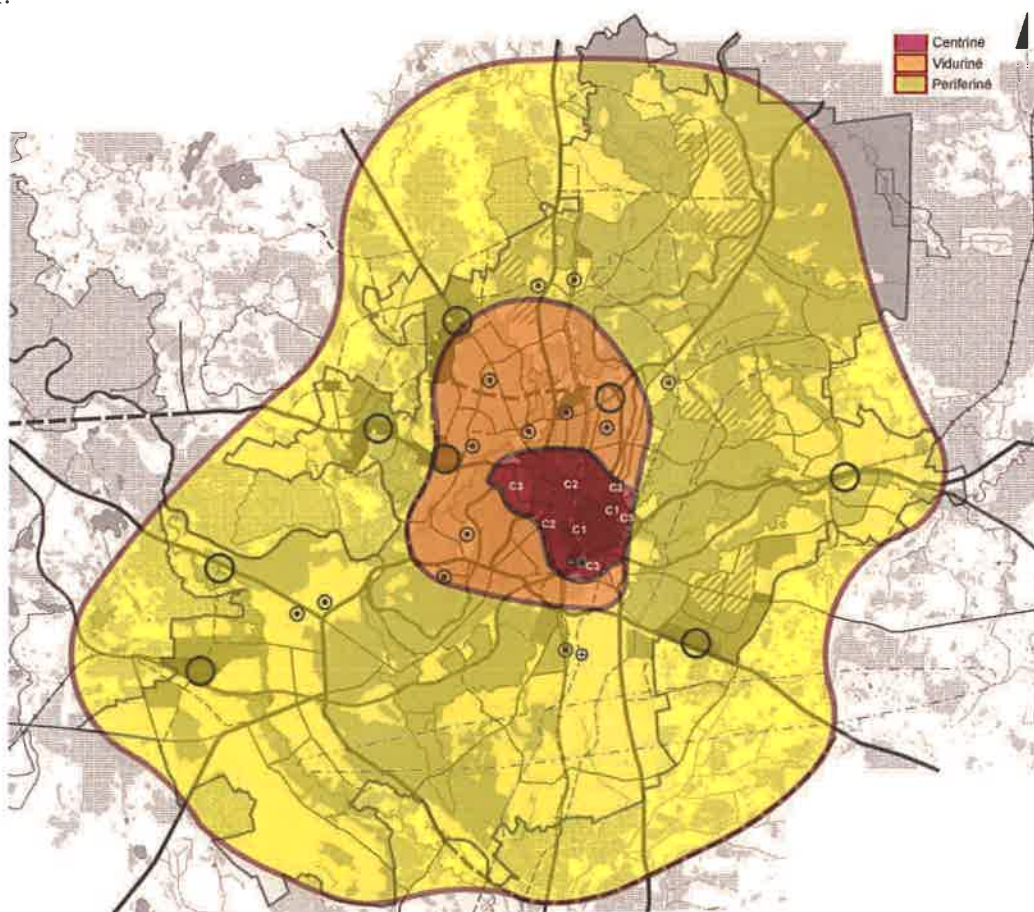
3 pav. Vilniaus miesto ir priemiesčių teritorijų integracija

3. MIESTO VIDINĖ STRUKTŪRA

3.1 Miesto struktūros modelis

Bendrojo plano iki 2015m sprendiniai parengti pagal miesto plėtros koncepciją, patvirtintą Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2006 m. balandžio 26 d. sprendimu Nr.1-1116, nustatiusi plėtros gaires iki 2025 metų. Koncepcijoje nustatytos pagrindinės miesto plėtros kryptys ir plėtros principai toliau konkretizuoti sprendiniuose iki 2015 metų.

Vilniaus miestas, pagal miesto funkcionavimo problemų diferenciaciją, gyvenimo kokybės skirtumus ir aplinkos savitumą atskirose miesto zonose, suskirstytas į tris miesto struktūros zonas: centrinę, vidurinę ir periferinę (žr. 4 pav.). Dalis periferinės zonos yra miesto ribose, dalis yra kaimyninių savivaldybių teritorijoje. Siektina, kad natūraliais funkciniais ryšiais su miestu susijusi periferinė zona būtų vystoma vieningai. Tai rekomendacija administracinių miesto ribų tobulinimui.

4 pav. Vilniaus miesto struktūros zonos

3.2 Miesto teritorijos funkcinis zonavimas

Užtikrinant Vilniaus miesto plėtros koncepcijoje iki 2025 metų deklaruotą kompaktiškos plėtros prioritetą ir gamtinių bei kultūros paveldo teritorijų apsaugą Vilniaus miesto funkcinės zonos sugrupuotos į urbanizuojamų ir neurbanizuojamų teritorijų funkcinį zonų grupes.

Urbanizuojamos teritorijos. Šioms teritorijoms nustatyti teritorijos naudojimo ir statybinės veiklos parametrus nusakantys reglamentai (žr. bendrojo plano pagrindinio brėžinio reglamentų lentelėje). Vilniaus senamiesčio ir kitų kultūrinių draustinių apsaugos (buferinėje)

zonoje (nurodyta brėžinyje Nr.6.1 „Kultūros vertybės“) šiuos parametrus reglamentuoja specialieji planai ar specialieji reglamentai. Urbanizuojamų teritorijų funkcinės zonos:

- 1) teritorijos, tinkamos gyventi:
 - senamiestis - valstybės saugomas miesto istorinis centras. Plėtros principus bei apribojimus nustato senamiesčio apsaugą reglamentuojantys teritorijų planavimo dokumentai bei kiti specialieji reglamentai. Skatinama prestižinių paslaugų, aptarnavimo sektoriaus plėtra. Kuriamos sąlygos išlaikyti esamus ir pritraukti naujus gyventojus. Neskatinama paslaugų, sukeliančių transporto srautus į senamiesčio teritoriją plėtra;
 - miesto centras, svarbiausi lokalūs centrai - multifunkcinės intensyviai užstatomos teritorijos. Šiose teritorijose kiami ypatingi reikalavimai pastatų ir viešųjų erdvių architektūros kokybei, kurie nurodomi išduodant planavimo ir projektavimo sąlygas;
 - rajonų centrai ir kitos mišrios didelio užstatymo intensyvumo teritorijos;
 - intensyvaus užstatymo gyvenamosios teritorijos - centrinėje ir vidurinėje miesto zonose esančios intensyviai užstatytos daugiaaukštės gyvenamosios statybos teritorijos su reikiama socialine, paslaugų ir kita infrastruktūra bei naujai periferijoje formuojamų svarbiausių lokalių centrų (Pilaitė, Pavilionys, Nemėžis) prieigos;
 - vidutinio užstatymo intensyvumo gyvenamosios teritorijos - teritorijos centrinėje ir vidurinėje miesto zonose bei daugiabutės statybos centrai periferinėje miesto dalyje (Gulbinai, Bajorai, Nemėžis, Lentvario – Trakų Vokės kryptys);
 - mažo užstatymo intensyvumo gyvenamosios teritorijos - vienbutės statybos kvartalai su reikiama socialine, paslaugų ir aptarnavimo infrastruktūra miesto periferinėje zonoje. Į gyvenamąsias teritorijas konvertuojamos sodininkų bendrijos. Daugiabutė statyba galima tik neviršijant reglamentuotų maksimalių užstatymo intensyvumo ir aukštingumo parametrų;
 - sodininkų bendrijų teritorijos, kurių konversija į gyvenamąsias teritorijas neskatinama (dėl esamos ar planuojamos lėktuvų pakilimo tako triukšmo zonos);
 - teritorijos visuomenės poreikiams, specializuotos ir kompleksų teritorijos – teritorijos, skirtos visuomenės poreikiams, socialinei veiklai, aptarnavimo ir paslaugų veiklai (prekybos, parodų, kongresų, sporto, turizmo, pramogų, rekreacijos, mokslo ir studijų, sveikatos apsaugos, maldos namų), krašto apsaugai, civilinei saugai, gelbėjimo tarnyboms, išimties tvarka miesto tarybos sprendimu šiose teritorijose gali būti statomas socialinis būstas.
- 2) teritorijos, netinkamos gyventi:
 - verslo, gamybos, pramonės teritorijos - teritorijos darbo vietų plėtrai. Planuojama veikla neturi daryti neigiamo poveikio greta esančioms gyvenamosioms teritorijoms;
 - infrastruktūros teritorijos - teritorijos transporto miesto infrastruktūros objektų statiniams ir tiesiniams.

Neurbanizuojamose teritorijose nenumatomas naujų urbanistinių vienetų kūrimas. Nauja statyba galima tik esamose namų valdose bei konversijos iš taršios veiklos srities į netaršią atveju. Šiose namų valdose maksimalus sklypo užstatymo intensyvumas 0,2, maksimalus sklypo užstatymo plotas 300 kv.m. Gali būti numatoma infrastruktūra (rekreacinė, inžinerinė ir pan.), reikalinga tokių teritorijų patrauklumui užtikrinti, nesusijusi su gyvenamąja paskirtimi.

Neurbanizuojamų teritorijų funkcinės zonos:

- intensyviai naudojimui įrengiami želdynai - rekreaciniai želdynai, moksliniai ir kultūriniai želdynai, memorialiniai želdynai;

- ekstensyviai naudojimui įrengiami želdynai - ekstensyviai rekreacijai ar tik pažintiniam lankymui įrengiamos gamtiniam karkasui priklausančios teritorijos;
- miškai ir miškingos teritorijos - ekosistemų apsaugai ir stabilizacijai, reljefo, vandens, visų gamtinių vertybių apsaugai bei miestiečių poilsiui skirtos teritorijos;
- žemės ūkio ir kitos neužstatomos teritorijos - ekologiškai žemdirbystei skirtos teritorijos, kitos teritorijos kurių nenumatoma urbanizuoti iki 2015 metų (nenumatomas naujų sodybių ir sodininkų bendrijų kūrimas);
- vandenys - upės, ežerai, kiti atviri vandens telkiniai;
- vandenvietės - vandenvietės ir jų griežto režimo apsaugos zonos.

3.3 Miesto savitumas

Vilniaus miesto ir artimiausios jo aplinkos savitumą kuria vertingo kraštovaizdžio teritorijų fone išsidėsčiusi gamtos ir kultūros paveldu turtinga daugiacentrė miesto ir periferinių gyvenviečių struktūra. Šį savitumą atspindi miesto modelis, turintis aiškiai išreikštas centrinę, vidurinę bei periferinę zonas. Išlikęs tiesioginis kontaktas tarp miesto istorinio centro ir miesto periferinės zonos rytinėje dalyje – vienas iš esminių miesto struktūros savitumo požymių. Miesto gamtinės aplinkos apsaugą užtikrina šio plano sprendiniai, nustatantys neurbanizuojamas teritorijas.

Vilniaus miesto centrinės dalies urbanistinio savitumo esmę sudaro gamtinės morfostruktūros (Neries ir Vilnios slėniai, šlaitų terasos bei želdynų sistema) fone išsidėsčiusi urbanistinė - architektūrinė visuma - skirtingais principais užstatytos miesto struktūrinės dalys: istorinis centras - Senamiestis, Naujamiesčio žemutinė terasa, istoriniai priemiesčiai - Žvėrynas, Užupis, Rasos, Markučiai, pietinė Antakalnio teritorija. Ši urbanistinė struktūra Neries bei Vilnios senslėnio šlaitų fone suformuoja iš aukštutinių bei lokalių žemutinių taškų apžvelgiamas daugiaplanes perspektyvas, kurios išryškina miesto panoramų savitumą. Miesto savitumą praturtina naujas administracinis kultūrinis ir verslo centras dešiniajame Neries krante, kur formuojama aukštybinių pastatų kalva bei atnaujinami arčiausiai istorinės miesto dalies esantys rajonai. Vilniaus miesto centrinės dalies savitumas saugomas išlaikant jos struktūrinių dalių morfologinę įvairovę (pirmiausia savitą užstatymo tipologiją, mastelį, aukščio ir intensyvumo parametrus, viešųjų erdvių specifiką), ribojant užstatymo intensyvumo bei aukštumo parametrus. Vilniaus senamiesčio bei centro vizualinės apsaugos reikalavimai detalizuoti BP dalyje Nr. 4.4 „Nekilnojamojo kultūros paveldo vertybės“.

3.4 Sostinės įvaizdis ir jos funkcijų užtikrinimo principai

Miesto istorinė centrinė dalis - senamiestis, Naujamiesčio šiaurinė dalis – reprezentuoja miesto istorijos, kultūros ir politikos raidą ir sostinei būdingas funkcijas. Naujoji centro dalis dešiniajame Neries krante respektuoja kultūrinės, komercinės, administracinės funkcijas, būdingas Europos valstybės sostinei. Šioje centro dalyje rekomenduojama naujų valstybės administracinių pastatų statyba juos perkeltiant iš istorinio centro.

Didinant Vilniaus tarptautinį konkurencingumą, svarbiausiose miesto funkcine bei kompozicine prasme miesto vietose – dabartinių Sporto rūmų prieigos, Seimo prieigos, buv. Profsąjungų rūmai - numatoma inicijuoti stambių kultūrinių objektų statybą (multifunkcinis kultūros centras, „Tautos namai“, tarptautinių konferencijų centras).

Bendrajame plane siekiama urbanistinių ir architektūrinių sprendimų, reprezentacinių erdvių kokybės, atitinkančių Europos sąjungos šalies sostinės statusą ir LR Architektūros politikos kryptis (Lietuvos Respublikos Architektūros politikos kryptių aprašas, LR Vyriausybės 2005 05

18 nutarimas Nr.554). Renovuojamų, modernizuojamų bei naujai užstatomų teritorijų sprendimai turi būti kokybiški architektūriniai, urbanistiniai bei visuomeniniai – kultūriniai požiūriu.

Miesto dalių planavimo principai, naujų pastatų architektūra, viešųjų erdvių ir želdynų kokybė turi derėti su esamu gamtiniu ir kultūriniu kontekstu, formuoti individualų rajonų charakterį.

Viešosios erdvės turi būti saugios, komfortiškos ir kokybiškos. Numatomas Neries pakrančių sutvarkymas ir pilnavertis integravimas į miesto struktūrą, bei esamų miesto parkų (Vingio, Kalnų, Bernardinų sodo) kokybinis pagerinimas, sukuriant būtiną infrastruktūrą ir galimybes aktyviam poilsiui. Miesto gamtos išteklius pritaikant miesto gyventojų pažintinėms ir poilsio reikmėms planuojami pėsčiųjų/dviratininkų takai. Naujai užstatomose teritorijose numatyta sukurti bendramiestinių, rajoninių ir artimosios aplinkos želdynų sistemą.

3.5 Miesto centrų sistema

Miesto centrai – miesto funkcijų koncentracijos, struktūriniai bei kompoziciniai mazgai, kuriuose sutelkiami paslaugų bei aptarnavimo objektai, darbo vietos, o jų gyvybingumui užtikrinti kuriamos ir išsaugomos gyvenamosios teritorijos, išskyrus specializuotus centrus (brėžinys Nr. 3.1 „Gyvenamosios teritorijos“).

Miesto centrai formuojami šiose funkcinėse zonose:

- Senamiestis (saugomas kaip svarbiausias miesto centro elementas);
- miesto centras, svarbiausi lokalūs centrai;
- rajonų centrai ir kitos mišrios didelio tankio teritorijos.

Saugant ir vystant policentrišką Vilniaus miesto urbanistinę struktūrą, numatoma:

- 1) pagrindinio miesto centro plėtra - centro funkcijų plėtra į gretimas teritorijas – Šnipiškės (tarp Konstitucijos pr. ir Žalgirio gatvės), Savanorių prospekto kryptimi, Vilkipėdėje;
- 2) pagrindinių lokalių centrų (šiaurės vakarų centras, Narbuto g. centras, Naujoji Vilnia, Grigiškės) tolesnė plėtra papildant centrui būdingomis funkcijomis, paslaugų infrastruktūra;
- 3) linijinių centrų kūrimas pagrindinėmis išorės ryšių kryptimis - Ukmergės g., Savanorių pr., Dariaus ir Girėno g. trasose pritraukiant centrui būdingas funkcijas, paslaugų infrastruktūrą, skatinant pramoninių ir sandėliavimo teritorijų konversiją pritraukiant į centrų teritorijas gyventojus;
- 4) esamų specializuotų centrų plėtra ir modernizavimas:
 - sovietmečio statybos gyvenamųjų rajonų centruose planuojama paslaugų objektų plėtra, kuriant darbo vietas. Naujų gyvenamųjų namų statyba negalima;
 - „Saulėtekio slėnyje“ Antakalnyje, Visoriuose – Santariškėse formuojami žinių ekonomikos branduoliai;
 - atnaujinami ir vystomi kiti esami specializuotų paslaugų centrų (Greitosios pagalbos ligoninė Lazdynuose, „Akropolis“, Gariūnai);
- 5) tolesnis miesto lokalių polifunkcinių centrų formavimas pritraukiant jiems būdingas funkcijas, paslaugų infrastruktūrą, skatinant pramoninių ir sandėliavimo teritorijų konversiją, pritraukiant į centrų teritorijas gyventojus (išskyrus oro uosto prieigose formuojamą centrą);
- 6) naujai užstatomų periferinių miesto teritorijų lokalių centrų formavimas.

Vystant Vilniaus centrus, įvertinami ne tik miesto, bet ir kasdieninių ir periodinių paslaugų gretimų savivaldybių gyventojams poreikiai.

3.6 Miesto urbanistinės struktūros optimizavimas

Bendrojo plano sprendiniuose nurodytoms urbanizuojamoms teritorijoms numatomos struktūros optimizavimo priemonės: saugojimas, modernizavimas (vidinė plėtra), konversija, nauja plėtra.

3.6.1 Saugojimas

Bendrajame plane nurodytoms saugomoms teritorijoms plėtros parametrus bei ribinius užstatymo rodiklius nustato šių teritorijų specialieji teritorijų planavimo dokumentai – specialieji ar detalieji planai. Bendrojo plano sprendiniai čia galioja tiek, kiek neprieštarauja šių teritorijų specialiesiems apsaugos reglamentams. Detalesni saugojimo principai pateikti bendrojo plano dalyse „4.3 Gamtos vertybės, želdymai ir viešųjų erdvių sistema“ ir „4.4 „Kultūros vertybės“.

3.6.2 Modernizavimas

Kompaktiškai užstatytoje miesto teritorijoje, apimančioje miesto centrinę ir vidurinę zonas bei esamus periferinės teritorijos centrus, numatomas kompleksinis gerbūvio, užstatymo ir infrastruktūros atnaujinimas ir modernizavimas. Remiamas kompleksinis sovietmečio statybos rajonų būsto renovavimas, teritorijos ir infrastruktūros atnaujinimas.

Sovietmečio statybos gyvenamieji rajonai modernizuojami parengus kompleksinius rajono ar jo dalies renovacijos projektus, numatančius pastatų modernizavimo, aplinkos atnaujinimo principus, lokalių kvartalo želdynų sistemą, automobilių stovėjimo vietų išdėstymo principus. Nauja statyba, tankinanti šių rajonų gyvenamųjų teritorijų užstatymą, galima tik tuo atveju jei tai numatyta kompleksiniuose jų renovacijos projektuose ir yra tiesiogiai susieta su teritorijos revitalizacija.

Numatomi modernizuoti:

- gyvenamieji rajonai: Žirmūnai, Vilkpėdė, Naujininkai, Lazdynai, Karoliniškės, Viršuliškės, Justiniškės, Šeškinė, Pašilaičiai, Fabijoniškės, Pilaitė; Antakalnis, Šnipiškės;
- monofunkciniai pramonės rajonai: Aukštieji Paneriai, konvertuojamos pramoninės teritorijos Naujojoje Vilnioje, Žemuosiuose Paneriuose, Kirtimuose.

Modernizuojant esamas urbanizuotas teritorijas nauja statyba numatoma:

- pagal susiklosčiusius principus baigiant formuoti nebaigtas užstatymo struktūras, ypač miesto centruose (pagrindiniame ir rajoniniuose);
- specializuotuose centruose;
- gyvenamųjų rajonų specializuotuose centruose plėtojant socialinę, paslaugų ir kitą infrastruktūrą, sukuriant naujas darbo vietas;
- naujai kuriamuose miesto centruose tobulinant jų polifunkcinę struktūrą bei formuojant jų reikšmę mieste atitinkančius užstatymo principus;
- rekonstruojant esamus pastatus pagal susiklosčiusius teritorijai būdingus urbanistinius požymius.

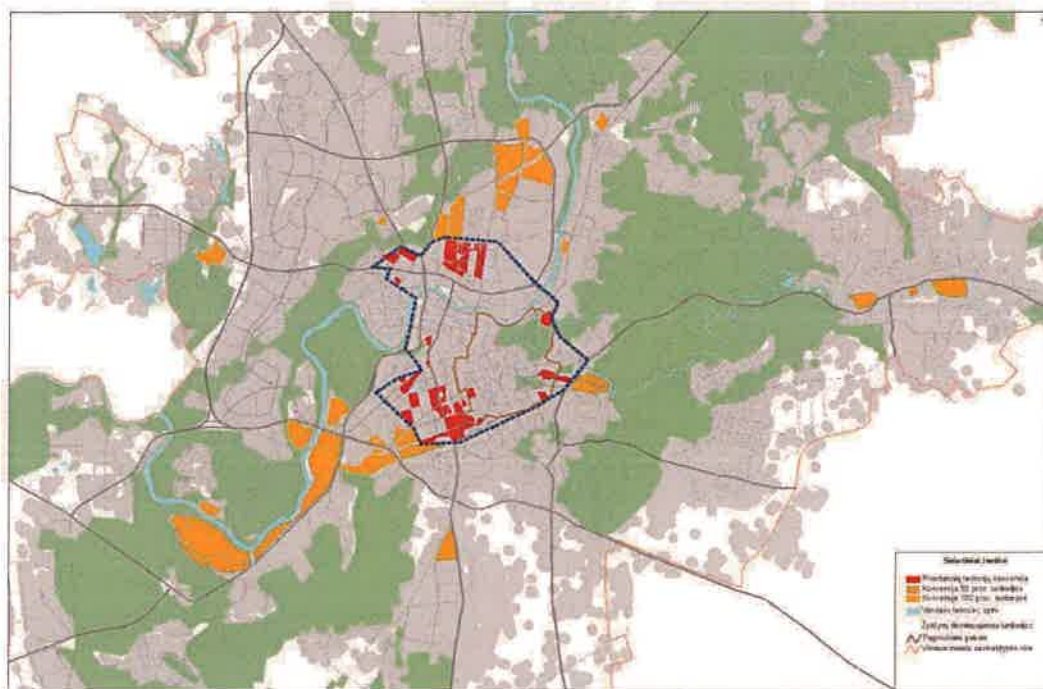
3.6.3 Konversija

Konversija - taršios ar neefektyvios pramonės, komunalinių įmonių, kitų neefektyviai panaudotų užstatytų teritorijų naujas (antrinis) panaudojimas plėtrai. Skatinamas konversijos daugiavfunkciškumas, naujai panaudojant teritorijas tiek gyvenamajai funkcijai, tiek naujų modernios ekonomikos darbo vietų kūrimui. Skatinama konversija didinanti miesto funkcinės ir fizinės struktūros integralumą, sudaranti sąlygas taršos mažinimui, kurianti palankią

investicijoms aplinką, padedanti tolygiau išdėstyti gyvenamąsias teritorijas ir darbo vietas mieste, sukurianti sąlygas aplinkos, užstatymo, susisiekimo sistemos ir inžinerinės įrangos atnaujinimui užstatytoje miesto teritorijoje.

Prioritetai konvertuotinoms teritorijoms: neefektyviai naudojamos teritorijos Naujamiestyje, Šnipiškėse, Vilkipėdėje, Žirmūnuose, Žemuosiuose Paneriuose. Planuojamos ir rekomenduojamos pramonės ir komunalinių įmonių teritorijos konversijai nurodytos brėžinyje Nr. 4 „Pramonės ir komunalinių įmonių teritorijos“.

Konvertuojamose teritorijose, kuriose buvo vykdoma tarši veikla, turi būti atlikti gruntų tyrimai ir tęsiamas monitoringas dėl galimo užterštumo cheminėmis medžiagomis.

5 pav. Konversijai numatomos teritorijos

BP 2015 m. sprendiniai numato sodininkų bendrijų teritorijų konversiją į individualių gyvenamųjų namų teritorijas (esamas bendras konversijos potencialas – apie 600 ha). Sodininkų bendrijų teritorijų konversija skatinama miesto savivaldybei remiant kompleksiskai suplanuotą (parengiant detaliuosius ar specialiuosius planus) sodų teritorijų inžinerinės bei susisiekimo infrastruktūros plėtrą.

Miesto savivaldybė nenumato remti sodininkų bendrijų teritorijų, esančių lėktuvų triukšmo zonoje, konversijos ir jų infrastruktūros plėtros. Šiose teritorijose gyvenamųjų namų statyba galima, jeigu nėra viršijamos higienos normose nustatytos ribinės triukšmo ir taršos reikšmės.

3.6.4 Nauja plėtra

Naujos plėtros teritorijos įsisavinamos koncentruotai ir kompleksiskai, konsolidavus sklypus kito planavimo lygmens ar rūšies dokumentuose nurodytoje apimtyje. Šios teritorijos užstatomos tik įrengus inžinerinę bei susisiekimo infrastruktūrą, kartu įrengiant viešąsias erdves ir želdynus. Kartu su gyvenamaisiais kvartalais čia numatoma pastatyti prekybos, aptarnavimo, švietimo objektus ir taip užtikrinti geras gyvenimo, mokslo, darbo ir poilsio sąlygas gyventojams. Šių teritorijų numatyta daugiau, nei yra realus poreikis iki 2015 metų, todėl nustatytos prioritutinės plėtros zonos (nurodytos brėžinyje Nr. 2.1 „Plėtros prioritetai“).

Periferinės plėtros teritorijose rezervuojamos teritorijos pramonės ir komunalinių įmonių plėtrai (plyno lauko investicijoms) (žr. brėžinį Nr. 4 „Pramonės ir komunalinių įmonių teritorijos“).

Užstatant periferinės plėtros teritorijas būtina išsaugoti gamtinio karkaso elementus, gamtos ir kultūros paveldo objektus, suformuoti savitą kiekvieno rajono urbanistinę struktūrą bei architektūrinius sprendimus.

3.6.5 Rezervuojamos teritorijos

Bendrojo plano sprendiniai rezervuoja teritorijas visuomenės poreikiams (komunikaciniams koridoriams inžinerinei ir susisiekimo infrastruktūrai, intensyviam naudojimui įrengiamiems želdynams, švietimo, sveikatos ir kitai visuomenės poreikiams reikalingai infrastruktūrai). Tikslios rezervuojamų teritorijų ribos bei apimtys nustatomos žemesnio lygmens ar rūšies teritorijų planavimo dokumentuose. Juose taip pat gali būti rezervuotos teritorijos visuomenės poreikiams, nenumatytos bendrojo plano sprendiniuose.

4. SPECIALIOSIOS BENDROJO PLANO TEMOS

4.1 Gyvenamosios teritorijos

(Žr. brėž. Nr. 3.1 „Gyvenamosios teritorijos“)

Bendrojo plano sprendiniai parengti įvertinus prognozę, kad būsto naudingas plotas tenkantis 1 gyventojui išaugs nuo 23.3 iki 28.2 kv.m. Prognozuojama, kad iki 2015 metų miesto gyvenamasis fondas padidės iki 16.266 tūkst.kv.m. Planuojama kasmet pastatyti apie 336 tūkst. kv.m naudingo ploto, t.y. apie 4 500 naujų būstų. Iš viso gyvenamosios statybos plėtrai numatoma panaudoti 1.516 ha miesto teritorijos, iš jos 1.067 ha – mažaaukštei individualiai statybai (su pradėtomis realizuoti teritorijomis) ir 449 ha – daugiabutei statybai. Socialiai remtiniems asmenims savivaldybės lėšomis numatyta pastatyti 35.500 kv.m naudingo ploto daugiabučiuose namuose.

BP 2015 sprendiniai numato daugiafunkcinių gyvenamųjų teritorijų plėtrą. Naujų monofunkcinių gyvenamųjų rajonų statyba neskatinama.

Nauji būstai planuojami šiose funkcinėse zonose:

- senamiestis (tik atnaujinant esamą arba atkuriant buvusį užstatymą bei konversijos atveju);
- miesto centras, svarbiausi lokalūs centrai;
- rajonų centrai ir kitos mišrios didelio užstatymo intensyvumo teritorijos. Galimybė šių centrų teritorijoje naujus būstus nurodyta brėžinyje Nr. 3.1 „Gyvenamosios teritorijos“;
- intensyvaus užstatymo gyvenamosios teritorijos;
- vidutinio užstatymo intensyvumo gyvenamosios teritorijos;
- mažo užstatymo intensyvumo gyvenamosios teritorijos;
- sodininkų bendrijų teritorijos;
- teritorijos visuomenės poreikiams, specializuotos ir kompleksų teritorijos (tik bendrabučiai ir išimties tvarka miesto tarybos sprendimu šiose teritorijose statomas socialinis būstas).

Vienbučiai namai esamose namų valdose gali būti statomi ir kitose funkcinėse zonose, jei tai neprieštarauja susiklosčiusiems užstatymo principams.

Numatomos modernizuoti gyvenamosios teritorijos nurodytos brėžinyje Nr. 3.1 „Gyvenamosios teritorijos“. Šioms teritorijoms turi būti parengti kompleksiniai modernizavimo projektai. Planuojamas gyvenamųjų teritorijų poreikis pagal plėtros būdus:

- miesto vidinė plėtra – 76 ha;
- konversija - 130 ha;
- miesto periferinė plėtra neįsisavintose teritorijose – 1.010 ha;
- sodų bendrijų teritorijų konversija į gyvenamąją statybą - 300 ha.

Bendra gyvenamųjų teritorijų pasiūla pagal BP sprendinius:

- esamų teritorijų konversija ir modernizavimas - 391 ha;
- miesto periferinė plėtra neužstatytų teritorijų sąskaita – 3.700 ha;
- sodų bendrijų teritorijų konversija į gyvenamąją statybą - 600 ha.

4.2 Darbo vietos

(Žr. brėž. Nr. 3.2 „Darbo vietos“)

Bendrojo plano sprendiniai numato palankių sąlygų sudarymą tolesnei paslaugų, aptarnavimo, administravimo, tarpininkavimo, žinių ekonomikos, gamybos sektorių darbo vietų kūrimui. Darbo vietos gali būti kuriamos visose urbanizuojamose miesto teritorijose. Gyvenamosiose teritorijose (intensyvaus užstatymo, vidutinio ir mažo užstatymo intensyvumo) kuriamos darbo vietos, reikalingos konkretaus rajono gyventojams aptarnauti. Pagrindinės teritorijos darbo vietų kūrimui (žiūr. brėžinį Nr. 3.2 „Darbo vietos“):

- esami ir kuriami visų tipų miesto centrai (tarp jų ir sovietmečio statybos miegamųjų rajonų centrai) – kuriant aptarnavimo, paslaugų sektoriaus darbo vietas, biurus bei įmonių atstovybes;
- visuomenei svarbūs žinių ekonomikos branduoliai, siūlytini kaip nacionalinės reikšmės objektai: universitetinis studentų miestelis Saulėtekio al. su planuojama IT, lazerių plėtra; Santariškių – Visorių teritorija su planuojama IT, biotechnologijų plėtra; Fizikos instituto teritorija Savanorių pr. su planuojama lazerių plėtra; mokslo ir technologijų parkas Šiaurės miestelyje. Šiose teritorijose drauge su mokslu grindžiama ekonomikos šakų plėtra, numatomi ir aptarnavimo bei paslaugų sferos objektai;
- vakarinės miesto greito eismo gatvės prieigos;
- pagrindinės teritorijos pramonės ir komunalinių įmonių sektoriaus plėtrai:
 - prioritetinės teritorijos - 294 ha: Gariūnuose 16 ha, Pašilaičiuose – 9 ha; Trakų Vokėje (Lentvario pramonės teritorija) – 142 ha, Kuprijoniškėse – 90 ha, Gureliai – 37 ha;
 - plėtos rezervas ir plyno lauko investicijų teritorijos 735 ha: Kuprijoniškėse, už perspektyvinio lėktuvų pakilimo tako (tarp Liepkalnio gatvės ir geležinkelio į Lydą).

Konvertuojant gamybinės ir sandėliavimo teritorijas siekiama išsaugoti darbo vietas, keičiant jų pobūdį iš gamybos į paslaugų bei aptarnavimo sektoriaus. Kirtimų ir Vilkpėdės rajonuose kuriami centrai su būdingomis paslaugų funkcijomis. Pramonės, gamybos, logistikos plėtrai numatomos modernizuoti esamos pramoninės zonos (Aukštieji Paneriai, Kirtimai, Naujoji Vilnia) ir naujai planuojamos Kuprijoniškių, Lentvario zonos.

Plyno lauko investicijoms numatyta galimybė konsoliduoti teritorijas pietinėje miesto dalyje Kuprijoniškėse, už perspektyvinio lėktuvų pakilimo tako (tarp Liepkalnio gatvės ir geležinkelio į Lydą) ir kitose miesto teritorijose, kur numatyta pakankamos apimties verslo, gamybos ir pramonės funkcinė zona, bei nebus daromas neigiamas poveikis greta esančioms teritorijoms. Siekiant padidinti plyno lauko teritorijų investicinį patrauklumą, reikalinga darbo vietų kūrimą skatinanti politika: žemės ir turto mokesčių lengvatos, kliūčių darbo vietų kūrimui mažinimas, miesto potencialo marketingas.

4.3 Gamtos vertybės, želdynai ir viešųjų erdvių sistema

Vilniaus kraštovaizdžio morfologinė įvairovė, gamtinių vertybių gausa suteikia unikalias sąlygas darniai miesto plėtrai, tačiau diktuoja aiškius apsaugos reikalavimus. Pastarųjų metų urbanistinės plėtos tempai išryškina du pagrindinius tikslus miesto žaliųjų teritorijų tvarkyme:

- darnią gamtinių ir technogeninių elementų Vilniuje sąveiką, formuojant, išsaugant ir tinkamai naudojant gamtinio karkaso teritorijas;
- gyvenamosios aplinkos kokybės gerėjimą, plėtojant hierarchinę želdynų sistemą – „žaliąją infrastruktūrą“.

BP 2015 sprendiniai numato:

- išlaikyti subalansuotus Neries ir Vilnios slėnių kraštovaizdžio erdvinius parametrus (reguliuojant užstatymo intensyvumą ir stiprinant gamtinį įvaizdį);
- stiprinti (įteisinti) gamtinio karkaso struktūras pagrindinėje miesto dalyje ir priemiestyje;
- sukurti ir nuosekliai vykdyti miesto miškų programą, orientuotą į poilsio miškų formavimą;
- formuoti miesto urbanistinėje struktūroje integralų želdynų tinklą, susiejantį saugomas, gamtinio karkaso ir gyvenamąsias teritorijas; formuoti urbanizuotų masų „žaliasias perskyras“;
- plėtoti „žaliąją infrastruktūrą“: įtvirtinti normatyvinių želdynų parametrus naujos plėtos teritorijose, įrengti želdynus (gerinti jų kokybę) susiformavusiose miesto rajonuose;
- skatinti ir išsaugoti ekologišką žemdirbystę, - skirti tam bent 5 % miesto teritorijos, parengti tokių teritorijų atrankos specialųjį planą, nustatant diferencijuotus naudojimo reglamentus.

4.3.1 Gamtinio karkaso apsaugos reglamentai

(žr. brėž. Nr. 5.2 „Gamtinio karkaso ir želdynų reglamentas probleminėse teritorijose“, Nr.5.3 „Miesto ir apylinkių gamtinio karkaso schema“)

BP sprendiniai iki 2015 m. papildoma gamtinio karkaso teritorinę sistemą, nustatytą Vilniaus miesto bendrajame plane iki 2005 m., veiklos reglamentais probleminėms zonoms, kurios yra urbanizuotų ir gamtinių elementų sandūrose:

- išskirtos šešios gamtinio karkaso ir urbanizuotų teritorijų sąveikos zonos Neries ir Vilnios slėniuose. Šioms zonoms nustatyti reglamentai, apibūdinantys tvarkymo tikslus, priemones ir apribojimus;
- priemiestyje nustatytos gamtinės migracijos koridorių įtakos zonos: Vokės, Sudervės upių, Gilužio ež. ir jo intakų, bevardžio Neries intako (Platiniškės – Pasieniai), Nemėžos, Murlės, bevardžio Rudaminos intako (Kirtimai – Kalviškės) slėniai. Plėtra teritorijose, įeinančiose, ar besiribojančiose su šiomis zonomis gali būti planuojama tikta parengus viso slėnio apsaugos ir pakrančių panaudojimo poilsui teritorijų planavimo dokumentus;
- užmiestyje nustatyti miesto struktūrai ekologiniu ir rekreaciniu požiūriu svarbūs migraciniai koridoriai – upių slėnių tęsiniai, Vilniaus ir Trakų rajonuose (Sudervės, Riešės, Vokės, Nemėžos ir Rudaminos upių slėnių atkarpos). Šioms teritorijoms turi būti parengti slėnių apsaugos ir pakrančių panaudojimo poilsui specialieji planai.

Gamtinio karkaso teritorijose, BP priskirtose želdynų, miškų ir miškingų teritorijų, žemės ūkio ir kitų neužstatomų teritorijų funkcinėms zonoms leidžiama ir skatinama tokia veikla, kuri išlaiko ir stiprina kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą.

Urbanizuotose gamtinio karkaso teritorijose numatomos įvairios priemonės želdynų sistemai formuoti ir plėtoti, urbanizuotų ir gamtinių struktūrinių elementų paribiuose – priemonės jų integralumui stiprinti.

Numatytiems urbanizuoti gamtinio karkaso teritorijoms Pavilionių – Bajorų ir Pupinės – Kuprijoniškių zonose (BP iki 2005 m. ir BP iki 2015m.) turi būti parengti gamtinio karkaso teritorijų naudojimo ir apribojimų specialieji planai.

4.3.2 Miškai ir miškingos teritorijos

(žr. brėž. Nr. 5.1 „Gamtos vertybės, želdynai, ir viešųjų erdvių sistema“)

Miškai Vilniuje sudaro apie 36% miesto ploto ir 80% visų saugomų teritorijų. Atlikdami apsaugines, stabilizacines ir kompensacines funkcijas, jie palaiko miesto ekologinį balansą. Nors ir gyvybingi, geros rūšinės sudėties, miškai menkai pritaikyti miestiečių poilsio reikmėms.

Bendrajame plane miškų masyvai bei juose įsiterpę ne miško paskirties žemės sklypai (mažesni, nei 5 ha) apjungti į miškų ir miškingų teritorijų funkcines zonas. Maži miško ploteliai (0,1 ~1ha dydžio), esantys besiformuojančiose ir naujos plėtros teritorijose bendrajame plane neparodyti (kaip Valstybiniai miškai jie užfiksuoti specialiajame plane – miesto miškotvarkos projekte). Jų statusas nustatomas žemesnio lygmens ar rūšies teritorijų planavimo dokumentuose.

Pagal kraštovaizdžio vertę, tinkamumą įvairiam poilsiui bei saugomų teritorijų teikiamus apribojimus miškai ir miškingos teritorijos suskirstyti į 4 rūšis:

- 1) aukšto rekreacinio potencialo, pritaikomi intensyviai naudojimui (miško parkai);
- 2) aukšto rekreacinio potencialo, pritaikomi ekstensyviai naudojimui;
- 3) aukšto rekreacinio potencialo, apriboto pritaikymo poilsiui (draustinių, rezervatų miškai);
- 4) vidutinio ir žemo rekreacinio potencialo.

Šis suskirstymas – kriterijus diferencijuoti lėšas, skiriamas miesto miškų priežiūrai ir įrengimui. Papildomas finansavimo kriterijus – greta esanti intensyviai urbanizuota teritorija.

Konkursai miškų priežiūros darbams gali būti skelbiami, tik patvirtinus privalomuosius tvarkymo priemonių planus, kurie sudaromi, vadovaujantis *Miesto miškininkystės strategija*.

4.3.3 Saugomos gamtinės teritorijos

(žr. brėž. Nr. 5.1 „Gamtos vertybės, želdynai, ir viešųjų erdvių sistema“;

Nr. 5.2 „Gamtinio karkaso ir želdynų reglamentas probleminėse teritorijose“)

Miesto saugomų gamtinių teritorijų sistemą sudarantys draustiniai, regioniniai parkai, saugomi gamtiniai ir kultūros paveldo objektai nurodyti pagrindiniame brėžinyje.

Esamuose draustiniuose išskirtos Europos ekologinio tinklo “Natura 2000” buveinių teritorijos įtrauktos į miesto saugomų teritorijų (ST) sistemą. 13% miesto teritorijos sudaro valstybės ST ir 4,5% - savivaldybės ST.

Numatoma nedidinti lankytojų srautų buveinių apsaugai svarbiose teritorijose – Riešės upės aplinkumoje ir Ežerėlių geomorfologiniame draustinyje. Įrengiant vietinius želdynus Gulbinų gyvenamajame rajone jų kiekis nemažinamas dėl rekreacinio miško artumo (žr. p.4.3.6).

Išskirtos ypatingos rekreacinės Pavilnių ir Verkių regioninių parkų teritorijos (Lyglaukiuose, Kučkuriškėse, Verkiuose, Gulbino ir Balsio ež. pakrantėse) tvarkomos kaip pagrindiniai arba rajoniniai miesto želdynai, nužymėti jų naudojimo principai. Regioninių parkų rekreacinio prioriteto zonose numatoma toliau plėtoti miestiečių poilsio infrastruktūrą. Parkų kraštovaizdžio tvarkymą detalizuos jų specialieji planai.

Miškais apaugusioje Saugomų teritorijų dalyje tvarkymo priemonės nustato miškotvarkos projektai.

Išlikusiose vertingo kraštovaizdžio teritorijose tęsiant galiojančio bendrojo plano iki 2005 metų sprendinius siūloma įsteigti savivaldybės saugomas teritorijas – Vokės slėnio kraštovaizdžio draustinį bei Verbų etnokultūrinį draustinį.

4.3.4 Želdynai

(žr. brėž. Nr. 5.1 „Gamtos vertybės, želdynai, ir viešųjų erdvių sistema“)

Pagal želdynų įrengimo ir priežiūros principus tankiai apgyventoje miesto dalyje ir periferijoje želdynų teritorijose išskiriamos funkcinės zonos (nurodytos brėžinyje Nr. 5.1):

- intensyviai naudojimui pritaikyti želdynai
 - ekstensyviai naudojimui pritaikyti želdynai
- BP 2015 sprendiniai numato padidinti miesto želdynų plotą iki 6,5% miesto teritorijos:
- palaipsniui transformuoti ir pritaikyti rekreacijai apie 2% miesto miškų;
 - įrengti želdynus upių, ežerų pakrantėse ir slėniuose - agrariniuose plotuose;
 - įrengti želdynus gyvenamuosiuose rajonuose pagal gyvenamųjų teritorijų želdynų normavimo principus.

Teritorijos kapinėms rezervuojamos Antavilių, Panerių, Bukčių miškuose bei Raisteliuose; gyvulėlių kapinėms - Savanorių pr. pabaigoje.

Skiriami miesto želdynų tipai (nurodyti brėžinyje Nr. 5.1):

- pagrindiniai (viso miesto reikšmės);
- rajoniniai (rajonų reikšmės);
- vietiniai (kvartalų grupės);
- tiesioginės aplinkos (sklypo želdynai).

BP sprendiniuose pažymėti pagrindiniai ir rajoniniai želdynai. Vietiniai želdynai pažymėti tik susiformavusiose arba detalai suplanuotose miesto dalyse. Naujos plėtros teritorijoms Bendrajame plane reglamentuojamas privalomas minimalus jų plotas funkcinėse zonose. Vietinių želdynų teritorijos nustatomos žemesnio lygmens ar rūšies teritorijų planavimo dokumentuose. Juose turi būti nustatomas *bendro naudojimo* žemės naudojimo būdas, suformuojamas atskiras sklypas. Tiesioginės aplinkos (priklausomųjų - sklypo želdynų) kiekį nustato statybos techniniai reglamentai.

Gyvenamųjų teritorijų želdynų normavimas

Vietinis (kvartalų grupės) želdynas skirtas aptarnauti 40-60 ha ploto teritoriją, apribotą nežemesnės, kaip "C" kategorijos gatvių ar kitų fizinių barjerų. Reikiamas vietinių želdynų plotas nurodytas BP pagrindinio brėžinio reglamentų letelėje (rekomenduojama teritorijų struktūra). Minimalus vietinio želdyno plotas – 1ha. Jei kvartalų grupė mažesnė nei 10ha – atskiras vietinis želdynas neprojektuojamas - tokiu atveju numatomas rajoninis želdynas kelioms kvartalų grupėms.

Jeigu BP indentifikuotoje naujos plėtros teritorijoje yra pažymėtas vietinis želdynas, jo plotas gali būti įskaičiuotas į normatyvinį vietinių želdynų plotą, nustatomą pagal kvartalų grupės gyventojų skaičių.

Jeigu BP indentifikuota plėtros teritorija ribojasi (nėra atkirsta A arba B kategorijos gatvių) su aukšto rekreacinio potencialo ne draustinio mišku, tos teritorijos daliai, kurią formuoja 400m pločio ruožas palei miško pakraštį, normatyviniai vietiniai želdynai, atsižvelgiant į vietos sąlygas, gali būti planuojami miško žemėje, miškotvarkos projektu numatant medynų ugdymą.

BP sprendiniai įvardina rajoninių želdynų teritorijas. Šie želdynai, kaip taisyklė sutapatinti su vertingomis gamtinio kraštovaizdžio teritorijomis. Jeigu BP indentifikuotoje plėtros teritorijoje pažymėtas rajoninis želdynas, ir jo ploto dalis, tenkanti vienam tos teritorijos gyventojui, yra ne mažesnė nei 20m², vietiniai želdynai gali būti neprojektuojami tuo atveju, jeigu išlaikomas želdynų pasiekiamumas 300m nuo labiausiai nutolusio būsto.

Esamose didelio užstatymo intensyvumo gyvenamosiose teritorijose vietinių želdynų trūkumas kompensuojamas tiesioginės aplinkos želdynų įrangos kokybe. Kokybinius rodiklius nustato Miesto centro ir Senamiesčio bei Vidurinėsios miesto dalies želdynų įrengimo ir priežiūros standartai. Planuojant šių teritorijų modernizavimą ar konversiją būtina numatyti vienam gyventojui 6m² ploto vietinių želdynų kiekį vienam gyventojui.

Naujos plėtros teritorijose būtina įrengti norminį vietinių želdynų plotą.

Želdynų įrengimas

Bendrajame plane numatyta:

- Neries pakrantėse formuoti miesto „žaliąją jungtį“ tarp Valakupių ir Lazdynų tiltų;
- įrengti viešuosius želdynus upių ir kitų vandens telkinių pakrantėse;
- įrengti miško parką ir želdyną Neries paslėny tarp Liepkalnio ir Burbiškių;
- tvarkyti pažeistas gamtines teritorijas gamtinio karkaso ir urbanizacijos paribiuose;
- integruoti saugomas miesto teritorijas: įrengti rekreacines zonas, eksponuoti gamtos ir kultūros vertybes;
- įrengti pagrindinius želdynus: Kalnų bei Vingio parkus, Pramogų parką Ozo-Kalvarijų g., Kairėnų bot. sodo pagrindinę dalį;
- įrengti rajoninius želdynus: „žaliąją jungtį“ palei Šiaurinę g., Lūžių, Ozo (dalį), Karoliniškių, Sausio 13-osios, Fabijoniškių (dalį) ir Pilaitės (dalį) parkus; Jamonto, Pasakų parkų pradinį etapą;
- plėtoti atskirų bendruomenių kapines (Verkių, Vaidotų, Pavilnio, Strielčiukų, Liepkalnio stačiatikių);
- įrengti vietinius želdynus esamuose gyvenamuosiuose rajonuose: Ukmergės-Linkmenų g. ir Šnipiškių parkus, Medeinos g., Gabijos g., Laisvės pr.-I.Šeinių g., Čiobiškio g., Lazdynų šlaitų parkus ir kt.;
- vietinius želdynus (apie 75 ha) naujos plėtros teritorijose.

4.4 Kultūros vertybės

(žr. brėžinius Nr. 6.1 „Kultūros vertybės“ ir Nr. 6.2 „Kultūros vertybių apsauga. Esama būklė“)

4.4.1 Saugojimo koncepcija

Nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimas laikomas integralia plėtros dalimi. Darnios plėtros koncepcija siekia vertingiausių objektų išsaugojimo skatinant jų naudojimą visuomenės reikmėms. Kultūrinis kraštovaizdis yra saugomas kaip pagrindinė Vilniaus miesto urbanistinio savitumo apraiška.

Prioritetiniai Vilniaus miesto nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorinės apsaugos objektai yra: Senamiestis – Pasaulio paveldo vietovė, istoriniai priemiesčiai, bažnyčių ir vienuolynų kompleksai, dvarų sodybos ir istoriniai želdynai, dominuojančio medžio architektūros paveldo teritorijos.

Vilniaus miesto bendruoju planu įtvirtinamos nekilnojamojo kultūros paveldo saugojimo nuostatos:

- 1998 m. Vilniaus miesto bendrojo plano kultūros paveldo dalies sprendinių tęstinumas siekiant pilnesnio jų įgyvendinimo;
- kultūros ir gamtos paveldo apsaugos integralumo stiprinimas;
- svarbiausių objektų naudojimas visuomeninei paskirčiai, prioritetą teikiant autentiškumo išsaugojimui ir pritaikymui viešajai paskirčiai bei kultūriniam turizmui.

Savivaldybės teritorijos urbanistinės plėtros koncepcija atitinka integralios kultūros paveldo apsaugos sampratą ir sudaro prielaidas saugomo miesto istorinio centro istoriškai susiklosčiusiai daugiafunkcinei sanklodai stiprinti, planuojamų naujų centrų plėtra atokiau istorinio centro esančių svarbiausių saugomų miesto kultūros paveldo kompleksų ir vietovių (Lentvario ir Gulbinų kryptyse, Pilaitės zonoje, Pavilnyje) skatins Trakų Vokės, Verkių, Pilaitės dvarų sodybų atgaivinimą išlaikant jų autonomiškumą. Lokalių miesto centrų kūrimas ir stiprinimas vidurinėje bei periferinėje dalyse įgalins išsaugoti centrinės istorinės miesto dalies vertingąsias erdvės struktūros ypatybes ir visuomeninę reikšmę, efektyviau reguliuoti naujos statybos poveikį jos apžvalgos sąlygoms.

4.4.2 Tvarkybos ir naudojimo principai

Saugomų nekilnojamojo kultūros paveldo objektų, vietovių ir teritorijų bei jų apsaugos (buferinių) zonų ribas nustato ir keičia specialieji apsaugos planai.

Senamiesčio ir kitų kultūrinių urbanistinių draustinių apsaugos (buferinėje) zonoje saugomi abipusiai vizualiniai ryšiai tarp atskirų saugomų teritorijų, vertingi panoraminiai vaizdai ir siluetai, ribojamas naujų statinių aukštis ir užstatymo tankis (konkrečius režimus nustato kito lygmens ar rūšies teritorijų planavimo dokumentai – specialieji ir detalieji planai). Siekiant sumažinti poveikį miesto centrinės dalies istorinės erdvių struktūrai numatoma, kad Senamiesčio ir kitų kultūrinių urbanistinių draustinių apsaugos (buferinėje) zonoje aukštybiniai pastatai (kurių aukštis 35 ir daugiau metrų) gali būti statomi tik vietose, nustatytose Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu (tarp viešbučio “Reval Hotel Lietuva”, Konstitucijos pr. ir Nacionalinės XX a. dailės galerijos bei Žvėryne priešais Pedagoginį Universitetą) pagal aukštybinių pastatų statybos vietą numatančius detaliuosius planus. Senamiesčio apsaugos (buferinės) zonos griežto reglamentavimo teritorijoje aukštybiniai pastatai negali būti statomi. Nauji pastatai šioje teritorijoje gali būti statomi tik siekiant atkurti sunaikintą istorinę planinę bei urbanistinę erdvinę struktūrą arba pratęsti tradicinius erdvių struktūros formavimo principus. Tam turi būti atliekama jų vizualinio poveikio Senamiesčiui analizė. Kai šie pastatai išsiskiria artimojoje aplinkoje savo aukščiu arba tūriu, analizė atliekama pateikiant vaizdus iš šių Senamiesčio apžvalgos kontrolinių taškų:

1. Apžvalgos vietos Senamiesčio teritorijoje:
 - Aukštutinės pilies (Gedimino) kalnas;
 - Trijų Kryžių kalnas;
 - apžvalgos aikštelė prie Maironio ir Subačiaus gatvių sankryžos;
 - Bekešo kalnas (Vilnios upės šlaitas prie Užupio gimnazijos teritorijos);
 - apžvalgos aikštelė Mindaugo g.
2. Senamiesčio viešosios erdvės:
 - Katedros aikštė;
 - Rotušės aikštė;
 - Daukanto aikštė.
3. Apžvalgos vietos už Senamiesčio ribų:
 - Vilniaus miesto savivaldybės pastato viršutiniai aukštai;
 - Šeškinės šlaitas prie stadiono teritorijos.

Archeologijos vertybės ir saugomi statinių kompleksai tvarkomi pagal jų apsaugos reglamentus, specialiuosius apsaugos planus ir atskirų objektų tvarkybos darbų projektus. Kultūros paveldo objektams, esantiems Vilniaus Pilių valstybiniame kultūriniame rezervate, Vilniaus Senamiesčio teritorijoje ir Pavilnių bei Verkių regioniniuose parkuose, priežiūros, tvarkymo ir naudojimo sąlygas nustato šių saugomų teritorijų apsaugos dokumentai, patvirtinti Valstybės nustatyta tvarka.

4.4.3 Teritorijų apsaugos prioritetai

Saugomų ir siūlomų saugoti urbanistikos paveldo objektų, statinių kompleksų, istorinių kapinių ir etnokultūros bei kraštovaizdžio draustinių vertinimo aktualumas, apsaugos lygmuo, siūlomi teritorijos naudojimo prioritetai ir tvarkybos kryptys pateikiami lentelėje:

Nr. plane	Teritorinis objektas	Apsaugos lygmuo	Teritorijos ribos	Apsaugos zonos ribos	Naudojimo prioritetas	Prioritetinė tvarkybos kryptis
1	Senamiestis	Pasaulio paveldo objektas	+	+ / T	Viešajam pažinimui ir naudojimui	Pagal Senamiesčio apsaugos reglamentą
3	Žvėrynas (siūlomas draustinis)	VI	T	T	G / V / K	Pagal apsaugos specialųjį planą
2	Naujamiestis (siūlomas draustinis)	VI	T	T	V / K / G	Pagal apsaugos specialųjį planą
5	Antakalnis (siūlomas draustinis)	VI	T / +	T	V / B / G	Pagal apsaugos specialųjį planą
4	Šnipiškės (siūlomas draustinis)	Sa	T	–	GM / K	Pagal apsaugos specialųjį planą
6	Užupis (siūlomas draustinis)	Sa	T	T	G / V / K	Pagal apsaugos specialųjį planą
7	Paupys (Subačiaus) (siūlomas draustinis)	Sa	T	T	G / K	Pagal apsaugos specialųjį planą
8	Vingio parkas	VI	+	+	Ž	Pagal apsaugos reglamentą
9	Lazdynai	Sa	T	+	G / V / B / K	Pagal apsaugos reglamentą
10	Buv. Vaidotų kaimo gyvenvietės fragmentas	VI	R	R	GM / ŽŪ	Pagal apsaugos reglamentą
11	Trakų Vokės dvaro sodyba	VI	T	T	V / G	Pagal apsaugos reglamentą
12	Verkių dvaro sodyba	VI	+	T	V	Pagal apsaugos specialųjį planą
13	Jėzuitų vienuolyno ansamblis	VI	+	T	V	Pagal apsaugos reglamentą
14	Ligoninės pastatų ansamblis	VI	+	T	V	Pagal apsaugos reglamentą
15	Kalvarijų kompleksas	VI	+	-	V	Pagal apsaugos reglamentą
16	Popieriaus fabriko statinių kompleksas	VI	+	R	Gm/K	Pagal apsaugos reglamentą
17	Kairėnų dvaro sodyba	VI	+	+	V	Pagal apsaugos specialųjį planą
18	Pučkorių palivarko sodyba	VI	+	-	V/G/K	Pagal apsaugos reglamentą
19	Mūrinės Vokės gamybinių statinių kompleksas	VI	+	+	Gm/K	Pagal apsaugos reglamentą
20	Kučkuriškių popieriaus fabriko pastatų kompleksas	VI	+	-	Gm/K	Pagal apsaugos reglamentą
21	Naujanerių dvaro sodyba	VI	T	T	G / ŽŪ	Pagal apsaugos reglamentą
22	Markučių dvaro sodyba	VI	+	+	V	Pagal apsaugos reglamentą
23	Pilaitės dvaro sodyba	VI	+	T	G / B	Pagal apsaugos reglamentą
24	Tuskulėnų dvaro sodyba	VI	+	+	V / B	Pagal apsaugos reglamentą
25	Antakalnio kapinės	VI	+	T	VP	Pagal apsaugos reglamentą
26	Saulės kapinės	VI	+	T	VP	Pagal apsaugos reglamentą

27	Žydų Užupio	VI	+	-	VP	Pagal apsaugos reglamentą
28	Bernardinų kapinės	VI	+	-	VP	Pagal apsaugos reglamentą
29	Rasų kapinės	VI	+	T	VP	Pagal apsaugos reglamentą
30	Vilniaus Verbų etnokultūros (siūlomas draustinis)	Sa	R	R	ŽŪ / GM	Pagal specialųjį planą
31	Vokės kraštovaizdžio draustinis (siūlomas draustinis)	Sa	R	R	GM / ŽŪ	Pagal apsaugos specialųjį planą
32	Vilkipėdės ligoninės kompleksas	VI	R	R	V	Pagal apsaugos specialųjį planą

Sutartiniai ženklai:

1. Apsaugos lygmuo: „VI“ – Valstybės, „Sa“ – Savivaldybės;
2. Teritorijų ir apsaugos zonų ribos: „R“ – teritorijos arba apsaugos zonos ribas reikalinga nustatyti; „T“ – teritorijos arba apsaugos zonos ribos tikslintinos; „+“ – teritorijos arba apsaugos zonos ribos nustatytos; „-“ – apsaugos zona nebūtina;
3. Teritorijos naudojimo prioritetas: „B“ – bendram naudojimui, „G“ – gyvenamai paskirčiai („GM“ – gyvenamai mažaaukštei statybai); „Gm“ – gamybinei paskirčiai; „K“ – komercinei paskirčiai; „V“ – visuomeninei paskirčiai; „Ž“ – želdynams; „ŽŪ“ – žemės ūkiui.

Vilniaus istorinio centro vizualinės apsaugos tikslas – išsaugoti miesto istorinį urbanistinį savitumą. Vizualinės apsaugos zonos nustatomos siekiant išsaugoti Senamiesčio vaizdus, atsiveriančius nuo gretimų Senamiesčiui teritorijų, išvengti juose pakeitimų, trukdančių optimaliai apžvelgti Senamiestį ar menkinančių šių vaizdų estetinę vertę. Vizualinės apžvalgos ir kontrolės taškų prioritetai ir charakteristikų suvestinė lentelė pateikiama priede.

Tikslinant Senamiesčio apsaugos (buferinės) zonos ribas, siekiant išsaugoti Senamiesčio ir Žvėryno apžvalgos sąlygas ir išlikusio jų istorinio kraštovaizdžio ypatumus, siūloma padidinti jų apsaugos (buferinę) zoną praplečiant ją teritorija tarp Paribio g. ir Karoliniškių gamtos draustinio (zonos ribą sutapdinant su pietrytine Karoliniškių draustinio riba). Žvėryno, Antakalnio, Naujamiesčio, Šnipiškių, Užupio teritorijų ribos atitinka ribas, pasiūlytas Vilniaus senamiesčio – pasaulio paveldo objekto, apsaugos (buferinės) zonos specialiojo plano conceptualiosios dalies metmenyse. Lazdynų saugomos urbanistinės vietovės ribos siūlomos atsižvelgiant į vietovės morfostruktūros vieningumą, išlikusią glaudžią užstatymo ir gamtinių komponentų (žemės paviršiaus reljefo ir želdynų) sąveiką bei siekiant sudaryti palankias vietovės apžvalgos sąlygas nuo pagrindinių gatvių ir pėsčiųjų susibūrimo vietų.

Verbų etnokultūros draustinio ribos siūlomos siekiant išsaugoti svarbiausius šios teritorijos gamtinės sandaros bruožus: išlikusį kalvotosios moreninės aukštumos žemės paviršiaus reljefą, vaizdų dinamiškumą ir daugiaplaniškumą, gyvenviečių užstatymo ir gamtinės struktūros integralumą. Siekiant išvengti teritorijos vizualinio užterštumo ir sudaryti palankias sąlygas gamtos apsaugai rytinė siūlomos saugoti teritorijos riba sutapdinama su saugomo gamtinio karkaso riba, pietinė riba – su šiaurine Griovų geomorfologinio draustinio riba.

4.4.4 Vilniaus senamiesčio apsaugos, atgaivinimo ir tvarkybos prioritetai

Vilniaus Senamiesčio tvarkyba ir atgaivinimas vykdomi pagal 2004 m. Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos ir 2001 m. Saugomų teritorijų įstatymus, 2003 m. Vilniaus senamiesčio apsaugos reglamentą, 1992 m. Senamiesčio regeneravimo koncepciją bei 1996 m. Senamiesčio atgaivinimo strategiją. Turi būti patikslintas Senamiesčio apsaugos reglamentas (terminija neatitinka Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo). Siūloma tikslinti senamiesčio apsaugos (buferinę) zoną, kurios siūlomos ribos pateikiamos BP sprendinių pagrindiniame brėžinyje.

Senamiesčiui atgaivinti svarbu sutelkti specialistus bei finansinius resursus ir pastangas, restauruojant, atgaivinant ar atskirais, t.y. išimtiniais atvejais, atkuriant kultūros paveldo objektus ar jų kompleksus. Pagal svarbą yra šie prioritetiniai darbai:

- Vilniaus Aukštutinės ir Žemutinės pilių pastatų komplekso tvarkyba, atkuriant Valdovų rūmus, jų aplinką, išryškinant gynybinę sistemą bei atkuriant renesansinio sodo įvaizdį (valstybės lygmuo);
- Vilniaus miesto gynybinių sienų ir bokštų-vartų sistemos atgaivinimas ir išryškinimas, siekiant atskirų objektų galimo atkūrimo (pagal Savivaldybės 2006-2009 m. programą);
- Bernardinių ir Dominikonų vienuolynų restauravimas ir pritaikymas;
- Radvilų rūmų komplekso (Vilniaus ir Liejyklos gatvių sankirtoje) atkūrimas pritaikant Lietuvos dailės muziejui.

Su Valstybės pagalba būtina plėtoti taikomuosius pastatų ir vietovių kompleksinius tyrimus (istorinius, archeologinius, architektūrinius, menotyrinius, polichrominius ir kt.) siekiant išaiškinti objektų vertingąsias savybes. Būtina didinti konservavimo ir restauravimo darbų apimtį bei gerinti jų paveldosauginę kokybę. Pastatus pritaikyti dabarties poreikiams, tiek pastatų išorėje, tiek jų interjeruose eksponuojant ankstesnių laikotarpių architektūrinę-meninę vertę. Būtina tęsti senamiesčio viešųjų erdvių, istorinių parkų ir sodų tvarkymo (restauracijos) darbų vykdymo programa. Prioritetiniai tvarkytini objektai:

- Žemutinės pilies aplinkos želdynai (valstybės lygiu);
- Kūdrų parkas (savivaldybės lygiu);
- Sereikiškių parkas su Bernardinų sodu;
- Kalnų parkas, išryškinant Kreivosios pilies vietą, Trijų kryžių aplinką (valstybės lygiu talkinant savivaldybei);
- Istoriniai vienuolynų sodai: Bazilijonų, Bernardinų, Bonifratrų ir kt.

Būtina parengti ir įgyvendinti eismo reguliavimo Senamiestyje programą, kurioje būtų sprendžiamos turistinio transporto, autobusų ir automobilių parkavimo problemos.

4.4.5 Kultūros paveldo naudojimo turizmui gairės

Kultūriniam turizmui geriausiai paruoštas Vilniaus senamiestis.

Numatomos naujos šešios kompleksiskai tvarkytinos turistų lankymo zonos: 1. Verkių kultūrinis draustinis, 2. Vilnios slėnis, 3. Sapieginė, 4. Karoliniškių draustinis, 5. Žalieji ežerai, 6. Ribiškės kalvynas. Schemoje pateikiama ir 20 lankytinų vietovių ar objektų, jų tarpe 6 objektai, esantys greta miesto ribų (Vilniaus rajone).

Ruošiant lankymo zonų projektus tikslinami maršrutai, atrenkami lankytini paveldo objektai, numatomos priemonės, didinančios jų patrauklumą ir prieinamumą visuomenei. Paveldo objektai naudojami visuomenės kultūriniam, paveldosauginiam švietimui ir miestiečių rekreacijai. Vilniaus miesto savivaldybė turi tapti miesto kultūrinio turizmo programos įgyvendinimo organizatoriumi ir koordinatoriumi.

4.4.6 Apsaugos įgyvendinimo ir stebėsenos principai

Urbanistikos paveldo objektų kultūrinės vertės išsaugojimo nuostatos konkretizuojamos ir įgyvendinamos pagal šių teritorijų specialiuosius apsaugos planus. Tvarkybos ir naudojimo reikalavimai detalizuojami individualiais apsaugos reglamentais, kurie turi būti parengti visoms nekilnojamosioms kultūros vertybėms.

Būtina parengti nekilnojamųjų kultūros vertybių apskaitos dokumentus. Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų vertės pokyčiams nustatyti reikalingi išsamūs moksliniai tyrimai.

Bendrojo plano kultūros paveldo apsaugos sprendinių įgyvendinimo stebėseną (monitoringas) turi būti vykdoma pagal periodiškumo ir detalumo reikalavimus, nustatytus pagal objektų tipologiją, jų būklę, teisinę priklausomybę. Stebėsenos rezultatai: stebėjimo ir fiksavimo duomenys, vertingąsias savybes naikinančių ar žalojančių poveikių vertinimas, apibendrinimas ir prognozavimas, turi būti teikiami už kultūros paveldo vertybių apsaugą ir teritorijų planavimą atsakingoms institucijoms. Turi būti vykdoma Vilniaus istorinio centro panoramų pokyčio ir nekilnojamojo kultūros paveldo objektų kultūrinės vertės ir fizinės būklės pokyčių stebėseną.

4.5 Socialinė aplinka ir kultūra

Visuomeninės erdvės, viešosios socialinės paslaugos gerai funkcionuoja tik kompaktiškai užstatytoje teritorijoje, rajonuose kur gyvena įvairių socialinių sluoksnių, skirtingo amžiaus ir skirtingas pajamas gaunančios visuomenės grupės, todėl skatinama įvairių socialinių sluoksnių integracija, mažinama socialinė atskirtis.

Valstybės ir savivaldybės institucijų, kultūros ir sporto objektų išdėstymą žiūrėti brėžinyje Nr. 7.1. „Sostinės ir kultūros infrastruktūra“.

Mažinant socialinę atskirtį, numatoma sovietmečio statybos būsto renovacija, papildomos investicijos į degraduojančius miesto rajonus, socialinio būsto sklaidą mieste, bendruomenių centrų steigimas.

4.5.1 Miesto kultūriniai objektai, bendruomenių centrai

Miesto centrinėje dalyje numatoma pastatyti naujus kultūros objektus, gerinančius kultūrinę aplinką mieste:

- daugiafunkcinis kultūros centras;
- simfoninės muzikos salė;
- tarptautinių konferencijų centras;
- A.Gudaičio galerija.

Baigiami ar plečiami esami svarbiausieji kultūros objektai:

- Valdovų rūmai;
- Nacionalinė galerija;
- „Menų spaustuvė“ - kūrybinių industrijų kvartalas;
- „Tymo kvartalas“ - dailių amatų, etnografinių verslų ir mugių vieta;
- Lietuvos technikos muziejus;
- „Aktyvusis kultūros trikampis“.

Skatinamas kultūros objektų kūrimas artimojoje gyventojų aplinkoje – bendruomenių centruose, prekybos ir pramogų centruose ir pan.

Kiekvienoje seniūnijoje numatoma įkurti informacinius-kultūros centrus, klubus įvairių socialinių ir profesinių poreikių žmonėms (bendruomenės centrai).

Numatoma steigti informacinius centrus esamų bibliotekų bazėje.

4.5.2 Švietimo objektai

Numatoma:

- 1) rezervuoti teritorijas bendruomenės centrų, mokyklų ir vaikų darželių statybai perspektyvinėse plėtros teritorijose: Gineitiškėse, Pilaitėje, Ukmergės gatvės šiaurinės dalies aplinkoje, Bajoruose, Pupojuose, Trakų Vokėje, Gulbinuose, Nemėžyje-Rokantiškėse;
- 2) mokyklas ir vaikų darželius statyti atsižvelgiant į poreikių pasikeitimus teritorijose bei prioritėtinėse miesto plėtros teritorijose:

2.1 Mokyklos (viso 7):

- užstatytose teritorijose, kur trūksta švietimo objektų (Balsiuose, Tarandėje, Žirmūnuose);
 - prioritetinėse miesto plėtros teritorijose (Pilaitėje, Ukmergės gatvės šiaurinės dalies aplinkoje, Bajoruose, Nemėžyje-Rokantiškėse).
- 2.2 Vaikų darželiai (viso 9):
- užstatytose teritorijose, kur trūksta šių objektų (Balsiuose, Tarandėje, Pilaitėje, Žirmūnuose);
 - prioritetinėse miesto plėtros teritorijose (Pilaitėje, Ukmergės gatvės šiaurinės dalies aplinkoje, Bajoruose, Nemėžyje-Rokantiškėse).
- 3) kiekvienu konkrečiu atveju, projektuojant gyvenamųjų namų kvartalą (grupę), pagal poreikį turi būti numatomos naujos mokyklos ir vaikų darželiai, reikalingi pagal socialinės infrastruktūros teritorinius poreikius;
- 4) išsaugoti esamas ikimokyklinio ugdymo įstaigas.
- Mokyklų ir vaikų darželių išdėstymą žiūrėti brėžinyje 7.2. „Švietimo ir sveikatos infrastruktūra“.

4.5.2.1 Švietimo objektų poreikio normavimas

Švietimo objektų ir reikiamų jiems teritorijų poreikis skaičiuojamas atsižvelgiant į esamos būklės Vilniaus mieste stebėseną ir remiantis normomis pagal analogus.

Vilniaus miesto švietimo įstaigas lankantys vaikai/1000 gyventojų

Švietimo įstaigos pavadinimas	Esama būklė				Norma pagal analogus
	1997 m.	2003 m.	2004 m.	2006 m.	
Ikimokyklinio ugdymo įstaigos	1000gyv./33 vietų	1000gyv./36 vietų	1000gyv./38 vietų	1000gyv./35 vietų	1000gyv./65-70 vietų
Bendrojo lavinimo mokyklos	1000gyv./14 vietų	1000gyv./155 vietos	1000gyv./149 vietos	1000gyv./141 vieta	1000gyv./140 vietų

Švietimo objektų infrastruktūros objektų poreikis skaičiuojamas:

1000 gyventojų – 140 vietų bendrojo lavinimo įstaigose (mokyklose). Optimali mokykla 800vietų (5700 gyventojų), jos sklypo dydis 3,2 ha (40 kv.m/1 vaikui).

1000 gyventojų – 65-70 vietų ikimokyklinio ugdymo įstaigose. Optimalus įstaigos dydis 180-250 vietų (3600 gyv.), jos sklypo dydis 1,0 ha (40 kv.m/1 vaikui).

Pasiekiamumo spindulys:

1. Ikimokyklinio ugdymo įstaigos – 500m
2. Bendrojo lavinimo įstaigos – 1000m

4.5.3 Sveikatos ir socialinės rūpybos infrastruktūra

Paslaugas (išskyrus ilgalaikio gydymo) numatoma išdėstyti tik daugiaprofilinėse ligoninėse tam, kad būtų galima užtikrinti kompleksiską ir saugią sveikatos priežiūrą pacientams bei racionalų resursų naudojimą. Statant ligonines, numatoma naudoti tokios tipologijos pastatus, kurie pritaikyti teikti šiuolaikines medicinines paslaugas, o jų atkūrimo kaštai, palyginti su jų verte, nėra dideli.

Numatyta suformuoti pertvarkomų Vilniaus ligoninių modelį kaip tripolę struktūrą – Santariškės, Lazdynai, Antakalnis:

- 1) “Santariškių” – mokslinės-gydomosios, laboratorinės medicinos kompleksas;
- 2) “Lazdynų” – operatyviosios pagalbos kompleksas;

3) "Antakalnio" kompleksas.

Ligoninės, esančios miesto centre (Vilniaus m. infekcinė ligoninė, Respublikinė universitetinė ligoninė Vaiko raidos centras, VU Santariškių klinikų filialas, Misionierių ligoninė, Vilniaus miesto tuberkuliozinė ligoninė, Respublikinė tuberkuliozės ir plaučių ligoninė) reorganizuojamos skaidymo būdu išdalinant paslaugas. Išlaisvinamus valstybinių medicinos įstaigų pastatus, esant galimybei ir poreikiui siūloma panaudoti vystant privačių medicinos įstaigų tinklą.

Visame mieste ir naujai planuojamos išorės plėtros teritorijose pagal poreikį turi būti numatyta pirminės sveikatos priežiūros objektų plėtra.

Atsižvelgiant į planuojamų teritorijų socialinės sandaros specifiką pagal poreikį turi būti plėtojama socialinių paslaugų infrastruktūra: laikino gyvenimo įstaigos, dienos globos centrai, pensionatai, socialinės reabilitacijos tarnybos.

4.5.4 Sporto objektai

Numatoma rekonstruoti, plėsti ir vystyti pagrindinius miesto sporto centrus (branduolius) Žirmūnuose, Viršuliškėse, Verkiuose, Vilkipėdėje, Žvėryne, Antakalnyje, Šeškinėje, N.Vilnioje, Fabijoniškėse, Pilaiteje. Numatoma išsaugoti ir kartu naudoti bendruomenės poreikiams esamus mokyklų stadionus.

Pagrindiniai sporto objektai:

- Nacionalinis „Žalgirio“ futbolo stadionas su daugiafunkciniu kultūros ir pramogų centru Rinktinės gatvėje;
- Nacionalinis universalios paskirties stadionas su futbolo ir lengvosios atletikos treniruočių aikštynais, lengvosios atletikos maniežu, sporto mokykla ir komerciniu centru Ozo gatvėje;
- Nacionalinis plaukimo baseinas Erfurto gatvėje;
- VPU specializuotas lengvosios atletikos centras J.I.Kraševskio gatvėje;
- specializuotas sporto kompleksas (baseinas, universali sporto salė, kerlingo centras ir kiti aikštynai) Lietuvos Olimpino sporto centro teritorijoje Šeškinėje prie Ažuolyno gatvės.

4.5.5 Maldos namai

Nauji maldos namai gali būti statomi visuomenės poreikiams rezervuotose teritorijose, taip pat ir kitose teritorijose, kuriose galimas visuomeninis teritorijos naudojimo būdas.

Naujų maldos namų statyba numatoma Pašilaičiuose, Salininkuose, Žirmūnuose. Naujamiestyje tikslinga atstatyti Jėzaus Širdies bažnyčią kaip vieną iš Vilniaus miesto simbolių. Taip pat rezervuojamos teritorijos bažnyčių statybai naujai įsisavinamose naujos plėtros teritorijose: Gineitiškėse, Gulbinuose, Pupojuose, Pavilnyje, Trakų Vokėje.

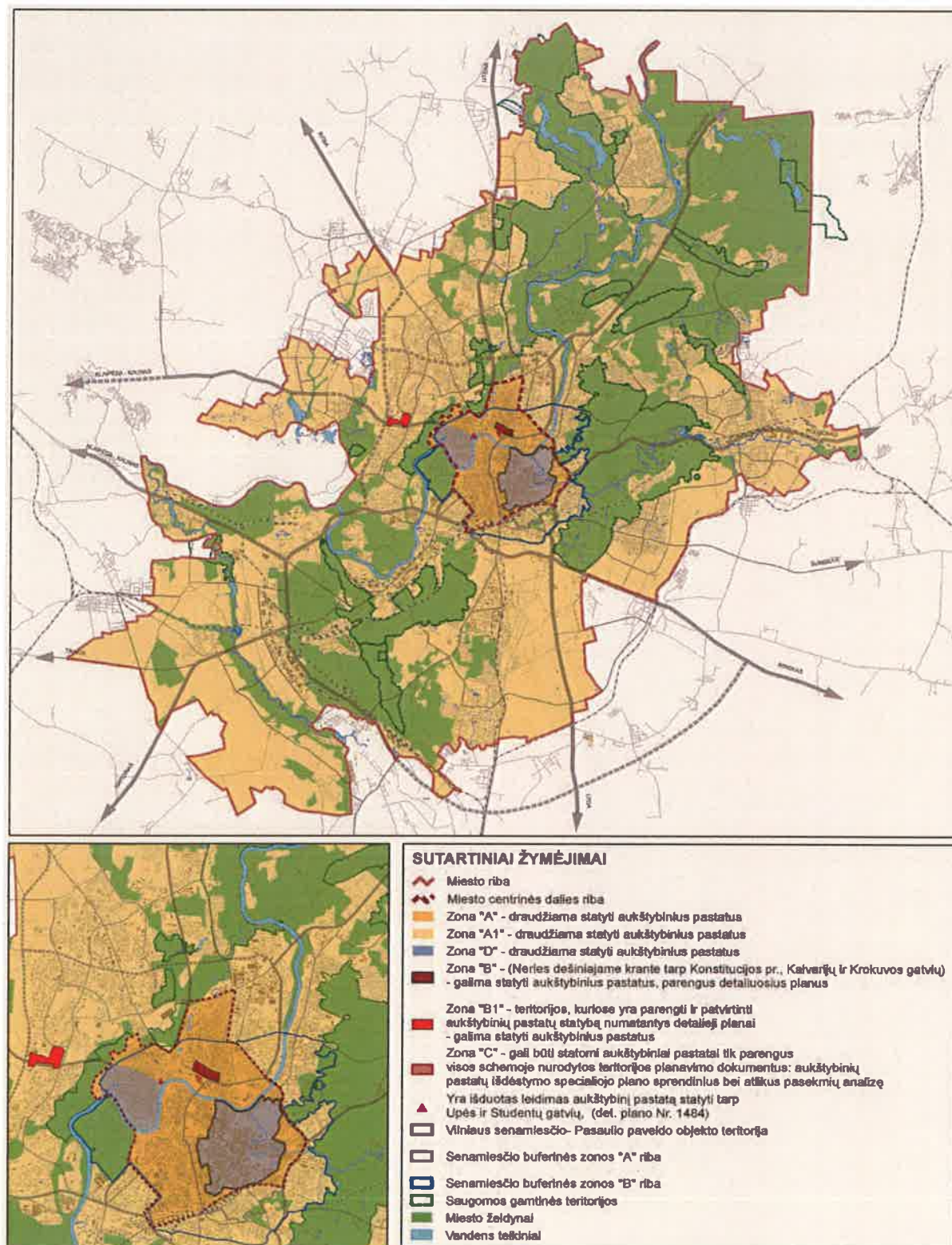
4.6 Aukštybinių pastatų statyba

Numatomos aukštybinių pastatų statybos teritorijos pagal aukštybinių pastatų išdėstymo Vilniaus mieste specialiojo plano koncepciją, aprobuotą Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2006 06 28 sprendimu Nr.1-1231 ir sklypo Konstitucijos pr. Nr.20 aukštybinių pastatų išdėstymo specialiojo plano sprendinius, patvirtintus Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2006 12 20 sprendimu Nr.1-1480 (žiūr. 6 pav.):

- dešiniajame Neries krante tarp Konstitucijos pr., Krokuvos g. ir Kalvarijų g. (tęstiniai galiojančio BP 2005 sprendiniai);
- Narbuto g., kur tai leidžia šiuo metu galiojančio detaliojo plano sprendiniai;
- Konstitucijos pr. 20, Upės g., kitos teritorijose kur tai leidžia šiuo metu galiojantys detalieji planai ar yra išduoti galiojantys statybos leidimai;

Parengus ir patvirtinus aukštybinių pastatų išdėstymo specialųjį planą, aukštybiniai pastatai gali būti statomi ir kitose centrų teritorijose (miesto centro, svarbiausi lokalių centrų bei rajonų centrų ir kitų mišrių didelio tankio teritorijų funkcinėse zonose) už senamiesčio apsaugos buferinės zonos ribų.

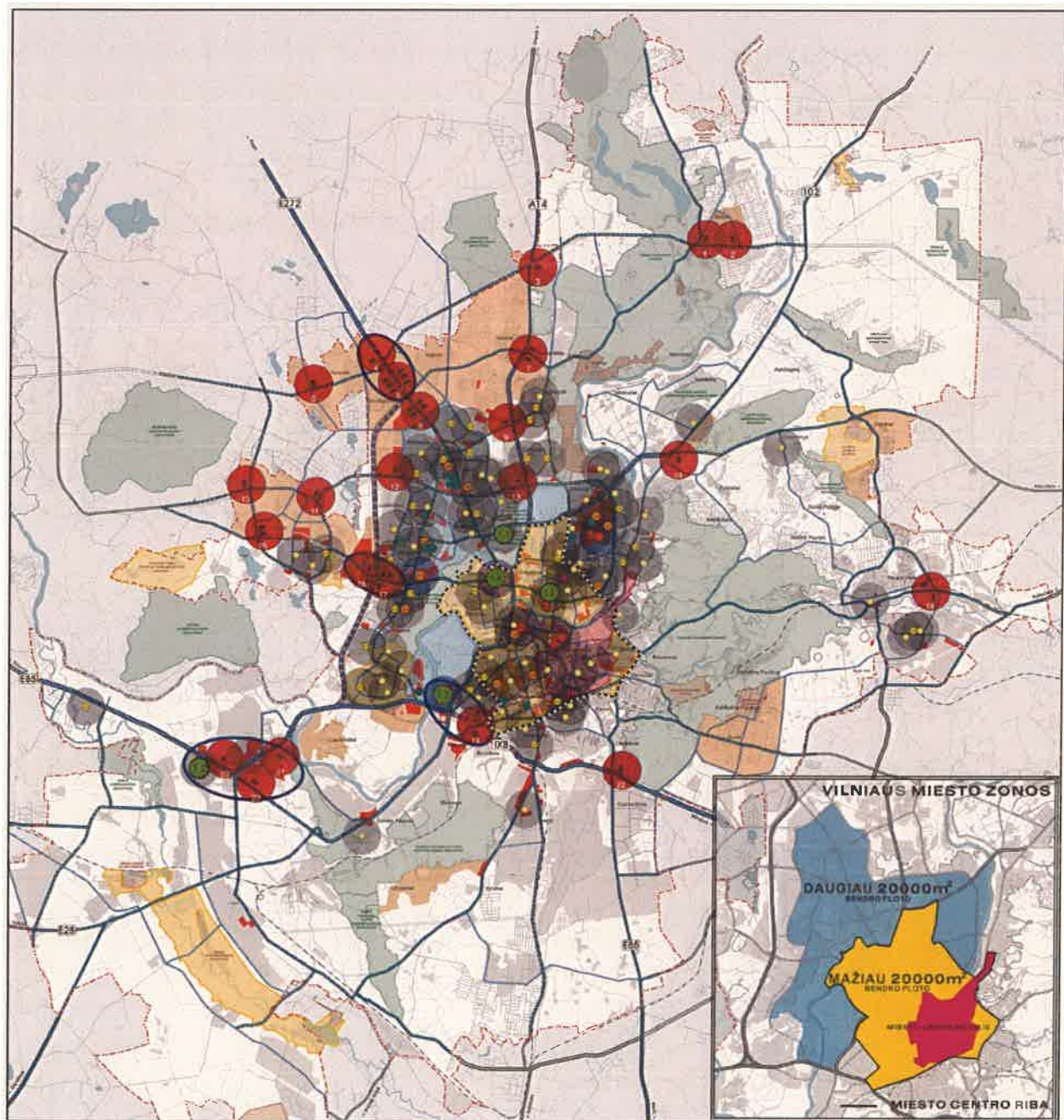
Aukštybinių pastatų projektai rengiami tarptautinių konkursų būdu, siekiant pastato aukščiausios urbanistinės ir architektūrinės kokybės ir, esant reikalui, simbolinės prasmės.

6 pav. Teritorijos aukštybinių pastatų statybai

4.7 Didžiųjų prekybos centrų statyba

Didžiųjų prekybos centrų statybos reglamentai nustatyti vaovaujantis Vilniaus miesto tarybos 2004 08 25 sprendimu Nr. 1-506 patvirtinta „Vilniaus miesto prekybos centrų išdėstymo schema“ (žiūr. 7 pav.). Siektina šių centrų polifunkciškumo, tame tarpe numatant bendruomenines ir kultūrines funkcijas.

7 pav. Teritorijos didžiųjų prekybos centrų statybai

SUTARTINIAI ŽENKLAI IR REGLAMENTAI		
ESAMA	PROJEKTUJAMA	
		Valstybės saugomos gamtinės teritorijos – visų tipų prekybinių objektų plėtra negalima.
		Savivaldybės saugomos gamtinės teritorijos – visų tipų prekybinių objektų plėtra negalima.
		Neklinojamos kultūros vertybės – urbanistinės vietovės – visų tipų prekybinių objektų plėtra negalima.
		Neklinojamos kultūros vertybės – statinių kompleksai – visų tipų prekybinių objektų plėtra negalima.
		1-oji zona (raudona) – SENAMESTIS. UTP senamiesčio teritorija ir į ją vedantys istoriniai traktai bei vertybių kompleksų teritorijos UV64, UV70 dalis, AIR1, AIR54, G246K – IVR reikalavimai pagal sprendinių skyių "Miesto istorinio centro zonavimas" (regl.1.2.1.) bei iš jų sprendiniuose nustatytus reglamentus.
		2-oji zona (geltona) – Miesto centrinė dalis. UTP vizualinis frontas, UV70 vietinės reikšmės urbanistikos paminklo reguliuojamų statybų zonų A ir B teritorijos, UV62 vietinės reikšmės urbanistikos paminklo teritorija ir kitos nuo miesto centro nutolusios netinkojamųjų kultūros vertybių teritorijos, potario paveldo urbanistikos paminklų teritorijos.
		3-oji zona (mėlyna) (UV70 vietinės reikšmės urbanistikos paminklo reguliuojamų statybų zonos "B" teritorija) ir UV 63 Lazdynų gyvenamasis rajonas – IVR reikalavimai pagal sprendinių skyių "Miesto istorinio centro zonavimas" ir "Paminklosauginės teritorijos nutolusios nuo miesto centro" (regl.1.2.1., 1.6.1.)
		4-oji zona (balta, pilka) (kitos miesto teritorijos) – visų tipų prekybinių objektų plėtra galima.
		Vieno prekybos centro 500m spindulio aptamaujama teritorija.
		Dviejų prekybos centrų 500m spindulio aptamaujama teritorija.
		Trijų ir daugiau prekybos centrų 500m spindulio aptamaujama teritorija.
		Prekybos centrų neaptamaujama teritorija.
		Siūlomos analizuoti prekybos ir pramonės centrų statybų vietos.
		Siūlomos didelių regioninių prekybos ir pramonės centrų (20000 kv.m ir didesni) koncentracijos vietos.
		Regioniniai, universalaus pobūdžio prekybos ir pramonės didieji prekybos centrai.
		Miesto centrinės dalies aptamavimui skirti universalaus pobūdžio prekybos ir pramonės vidutinio dydžio centrai (centromarketai).
		Universalaus pobūdžio didieji prekybos centrai.
		Universalaus pobūdžio vidutinio dydžio prekybos centrai (supermarketai).
		Universalaus pobūdžio nedideli prekybos centrai-parauduotės.
		Didžiosios miesto turgavietės.
		Specializuoti didieji prekybos centrai.

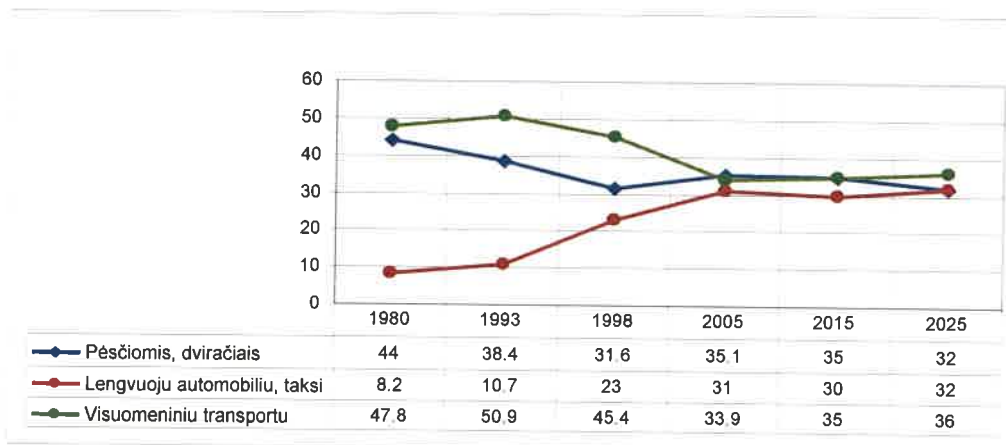
7 pav. Teritorijos didžiųjų prekybos centrų statybai

4.8 Susisiekimo sistema

Sparčiai augant automobilizacijos lygiui, kuris jau šiuo metu siekia 515 lengvųjų automobilių 1 tūkstančiui gyventojų, miesto susisiekimo infrastruktūros plėtra (tiltų, gatvių tiesimas, sankryžų rekonstrukcija, parkingų įrengimas) fiziškai jau negali būti užtikrinta reikimais resursais, o transporto poveikis aplinkai ir eismo pasekmės pateisintos ekonominėmis prielaidomis. Miestui būtina turėti šiuolaikinę ir subalansuotą Vilniaus miesto susisiekimo sistemą, kuri teigiamai įtakotų miesto socialinį – ekonominį gyvybingumą, užtikrintų aplinkos kokybę ir saugias eismo sąlygas.

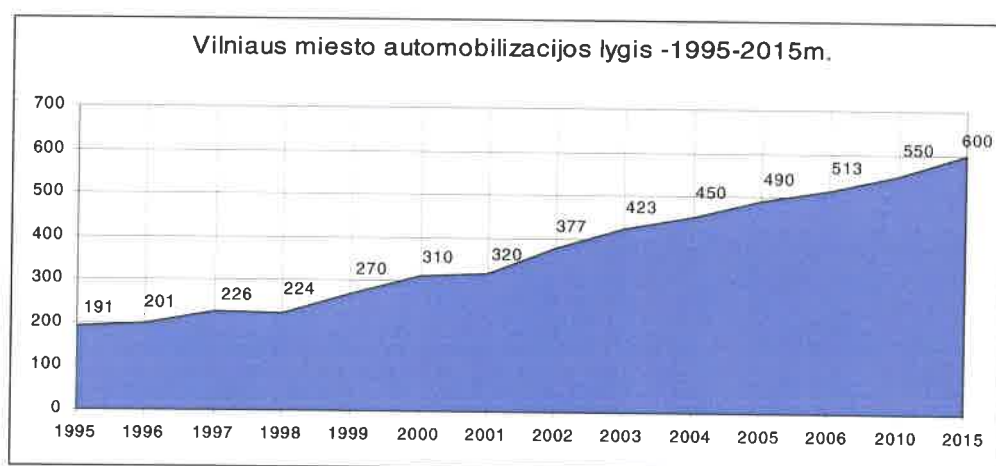
Daugiafunkcinė Vilniaus miesto susisiekimo sistemos plėtra tarptautiniame, valstybiniame bei regiono lygiuose iki 2015 metų sprendžiama kompleksškai vystant visas susisiekimo rūšis, prioritetą teikiant pėstiesiems, dviratininkams ir miesto visuomeniniam transportui, kuris, trūkstant teritorijų ir resursų susisiekimo infrastruktūros plėtrai, yra vienas iš svarbiausių galimų ekonominių ir ekologinių sprendimų su mažiausiu energetiniu poreikiu.

Susisiekimo sistemos plėtros modelis yra tiesiogiai susietas su realizuojamu kompaktiško miesto modeliu, mažesniu investicijų susisiekimo infrastruktūros ir visuomeninio transporto maršrutinio tinklo plėtros poreikiu bei transporto poveikiu aplinkai.

8 pav. Planuojama kelionių struktūra

Planuojamam laikotarpiui būtina įgyvendinti svarbiausių Vilniaus miesto gatvių ir išorės kelių tinklo karkasą pagrindinių transporto srautų ir visuomeninio transporto maršrutinio tinklo realizavimui tarp pagrindinių miesto rajonų, tarptautinio Vilniaus oro uosto ir užmiesčio kelių. Planuojamas miesto automobilizacijos lygis 2015m. – 600 lengv. automobilių 1000 gyventojų.

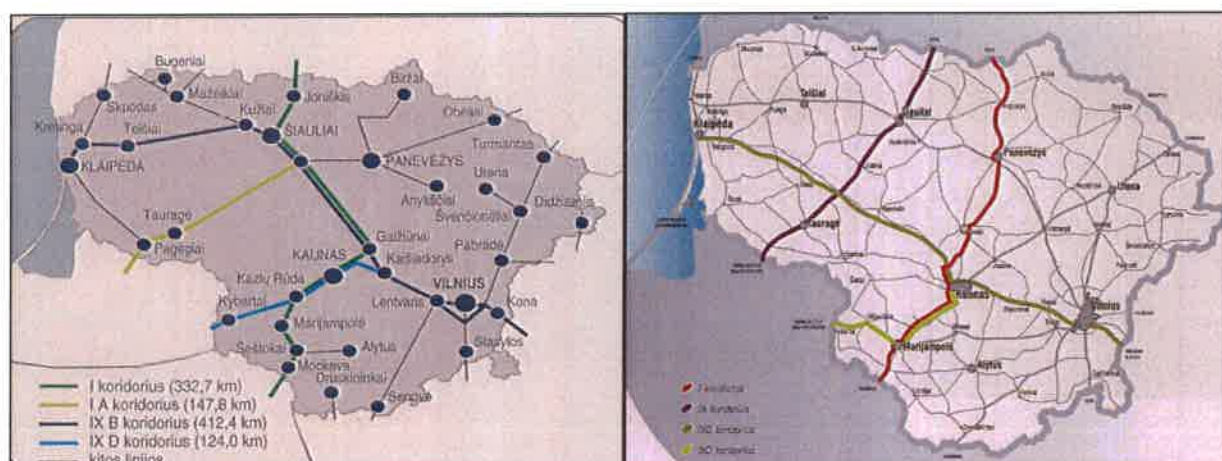

9 pav. Vilniaus miesto automobilizacijos lygis

4.8.1 Išorės susisiekimo tinklas

Sėkminga miesto urbanistinė ir ekonominė plėtra yra tiesiogiai susijusi su Vilniaus miesto susisiekimo sistemos integracija į Lietuvos ir Europos transporto tinklą. Numatoma toliau užtikrinti anksčiau parengtų projektų tęstinumą ir jų realizavimą sujungiant miesto greito eismo gatvių karkasą su išorės jungtimis ir formuoti vieningą transporto koridorių sistemą.

Svarbų vaidmenį keleivių ir ypač krovinių pervežimuose perspektyvoje turės geležinkelio transportas. Jis yra viena iš alternatyvų automobilių transportui sprendžiant aplinkosaugines ir ekologines problemas Vilniaus regione. Norint padidinti pervežimus šia transporto rūšimi, būtinas infrastruktūros modernizavimas ir esminis susisiekimo greičio padidinimas ir įsijungimas į europinį geležinkelio tinklą.

10 pav. Tarptautiniai geležinkelių ir kelių transporto koridoriai Lietuvos teritorijoje

Svarbiausiais išorės susisiekimo objektais išlieka:

- transeuropinis IXB Vakarų - Rytų koridorius „Klaipėda – Vilnius – Minskas - Kijevas“, kuris formuoja svarbiausių tranzitinių krovinių trasą Lietuvoje;
- tarptautinis TINA transporto koridorius „Lyda-Vilnius-Panevėžys-Klaipėda“;
- tarptautinis pietryčių transporto koridorius „Lazdijai-Alytus-Vilnius-Utena“, užtikrinantis greitą susisiekimą tarp Varšuvos ir Vilniaus;
- naujas įvadas iš A1 kelio į miesto šiaurinę dalį (trasos parinkimas ir teritorijos rezervavimas);
- tolimųjų Vilniaus miesto vakarinio ir šiaurinio aplinkkelių (Rytų regioninio kelio atkarpa Trakai-Vievis-Nemenčinė) rekonstrukcija, miesto pietinio aplinkkelio tiesimas;
- tarptautinio Vilniaus oro uosto reikiamos keleivių ir lėktuvų aptarnavimo infrastruktūros išvystymas ir modernizavimas. Naujas lėktuvų kilimo-tupimo tako, kuris galėtų nukreipti skrydžius nuo esamų miesto gyvenamųjų rajonų, tiesimas numatomas po 2015 metų.
- esamo magistralinio geležinkelio infrastruktūros modernizavimas, efektyvesnis jo panaudojimas miesto ir priemiesčio keleivių pervežimuose, įrengiant naują stotį ir dviejų lygių transporto mazgą Trakų Vokėje, bei papildomą geležinkelio jungtį A.Paneriuose;
- europinės vėžės geležinkelio Via Baltica atšaka Kaunas-Vilnius (trasos parinkimas ir teritorijos rezervavimas);
- Vilniaus regiono logistikos centro vietos parinkimas ir steigimas;

1 lentelė. Vidutinis metinis paros eismo intensyvumas Vilniaus prieigose (tūkst.)

Kelio pavadinimas	2000 m.	2005 m.	Metinis pokytis -%	2015 m.
Vilnius-Klaipėda A1 (E85)	12.5	17.2	6.5	26.0-31.0
Vilnius-Panevėžys A2	8.4	10.3	4.0	14.0-15.0
Vilnius-Minskas A3 (E28)	1.7	2.9	11.4	5.5-8.0
Vilnius-Gardinas A4	4.0	4.9	4.0	6.7-7.5
Vilnius-Utena A14	9.6	14.3	8.5	23.7-31.0
Vilnius-Zarasai 102	6.5	8.0	4.0	11.0-12.0
Vilnius-Polockas 103	2.6	1.1	-2.4k	1.0-1.5
Vilnius-Lyda A15 (E85)	2.4	3.8	9.5	6.5-9.0
Vilnius-Marijampolė A16	6.3	9.5	8.5	16.0-20.0

Viena iš pirmųjų priemonių susisiekimui su oro uosto pagerinti yra Dariaus ir Girėno viaduko ir jo prieigų per geležinkelį rekonstrukcija, Pietinio aplinkkelio užbaigimas, koordinuoto eismo reguliavimo sistemos įvedimas.

2 lentelė. Keleivių vežimas tarptautiniame Vilniaus oro uoste 1997- 2015m. (mln. keleivių).

1997m.	2000m.	2005m.	2013m.	2015m.
0.41	0.52	1.28	2.0	2.2

4.8.2 Miesto vidaus susisiekimo sistema

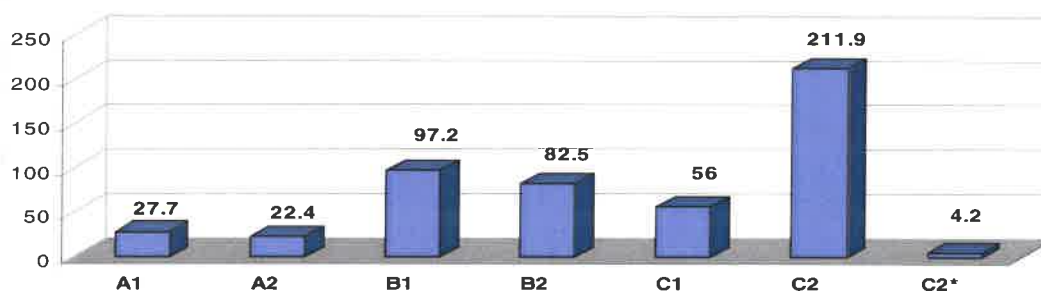
Siekiant konkuruoti regione ir ES būtina gerinti ne tik išorinius miesto ryšius bet ir turėti aiškią vidaus susisiekimo sistemos plėtros strategiją. Šiuo metu esamas nepakankamo tankio gatvių tinklas jau pasiekė laidumo ribą daugelyje Vilniaus miesto sankryžų ir tapo viena iš svarbiausių miesto problemų. Dėl šių problemų mieste kyla pavojus žmonių sveikatai, gamtos ir paveldo apsaugai. Reikalingos radikalios priemonės transporto ir pėsčiųjų, dviratininkų eismo sąlygų pagerinimui, visuomeninio transporto konkurencingumo didinimui.

Svarbiausiais miesto vidaus susisiekimo objektais išlieka:

- miesto greito eismo gatvių tinklo karkasas, kuris turėtų tiesiogines jungtis su išorės keliais (praeitų – Šiaurine, Žvalgų, Žirmūnų, Olandų, Zarasų, P.Višinskio, Sukilėlių, Dunojaus, Liepkalnio, Žirnių, Pietine, Oslo, Vakarine gatvėmis. Vidinės jungtys- Pilaitės pr., T.Narbuto, Konstitucijos pr., Šeimyniškių g., Geležinio Vilko g.). Svarbiausias sektorius yra pietrytinis, kuris įvardintas kaip Centro apvažiavimas.
- miesto ir regiono greito eismo visuomeninio transporto maršrutinis tinklas, kurį formuotų modernaus tramvajaus ir geležinkelio linijos (jas gali papildyti ekspresiniai autobusai). Rytų-Vakarų kryptimi dirbtų traukinių maršrutas Trakai -Lentvaris-N.Vilnia-Mickūnai, šiaurės pietų kryptimi - moderniojo tramvajaus maršrutas Santariškės-Stotis-(Oro uostas). Kitos taikomos priemonės: prioritetinės eismo organizavimo priemonės, visuomeninio transporto juostų tolimesnė plėtra.
- troleibusų kontaktinio tinklo formavimo užbaigimas šiaurinėje miesto dalyje. Tinklo plėtra numatoma Šiaurine ir Žvalgų gatvėmis nuo Justiniškių iki Žirmūnų bei Laisvės per. ir Ateities gatvėmis iki Fabijoniškių galinio žiedo, kuriame numatomas visuomeninio transporto šiaurinis terminalas (kartu su priemiestine autobusų stotimi).
- šiuolaikinės eismo reguliavimo ir valdymo sistemos įdiegimas ir pagrindinių sankryžų geometrinių parametrų pagerinimas;
- žaliųjų takų, skirtų pėsčiųjų ir dviratininkų eismui, tinklas, kuris siejamas su eismo dalyvių saugumo užtikrinimu bei šios transporto rūšies propagavimu. Vienas iš svarbesnių objektų - Eurovelo 11 trasos miesto teritorijoje įrengimas;
- transporto eismo sumažinimas pagrindinėje senamiesčio zonoje, centre, prioritetą teikiant pėstiesiems, dviratininkams ir visuomeniniam transportui. Taikomos priemonės: visuomeninio transporto aptarnavimo gerinimas, mokamas transporto įvažiavimas ir parkavimas;
- automobilių stovėjimo vietų plėtra miesto gyvenamuosiuose rajonuose (ar šalia jų), mokamų automobilių saugyklų įrengimas ir pagrindinių gatvių išlaisvinimas nuo parkuojamų automobilių.

Planuojamo gatvių tinklo laidumo ir miesto visuomeninio transporto maršrutinio tinklo išvystymo užtikrinimui reikalingas tankesnis magistralinių gatvių tinklas, kurio tankis 2015 m. turėtų siekti 2.6 km/km².

Vilniaus miesto magistralinių gatvių struktūra, km. 2015m.

11 pav. Vilniaus miesto magistralinių gatvių struktūra

Sprendiniams įgyvendinti turėtų būti panaudotos savivaldybės, valstybės bei ES fondų lėšos. Lietuvos Respublikos Vyriausybės Kanceliarijos 2006 02 22 Nr.17-1172 raštu Vyriausybės Strateginio planavimo komiteto 2006 0214 Nr.5 posėdyje patvirtinta Vilniaus miesto subalansuotos transporto infrastruktūros plėtros 2006-2008 metų plano ir Vilniuje – Europos kultūros 2009 metų sostinėje įgyvendintinų transporto infrastruktūros objektų programa.

3 lentelė. Prioritetiniai Vilniaus susisiekimo infrastruktūros plėtros iki 2015 m. objektai.

Objekto Nr./ pavadinimas	Atsakinga institucija	Statybos metai
1. IXB transporto koridoriaus trūkstamos grandies statyba - Vilniaus pietinis aplinkkelis	SF, VB, VS	2006-2009
2. Vakarinė greito eismo gatvė (IXB transporto koridoriaus trūkstamos grandies statyba – Vilniaus vakarinis aplinkkelis)	SF, VB, VS	2007-2013
3. Dariaus ir Girėno gatvės viaduko per geležinkelį su prieigomis rekonstrukcija	ERPF, VB, VS	2007-2008
4. Geležinio Vilko gatvės nuo Mokyklos g. iki Molėtų pl. statyba	ERPF, VB, VS	2007-2008
5. Dviejų lygių Geležinio Vilko-Ukmergės ir Geležinio Vilko - Žalgirio g. sankryžos rekonstrukcija (statyba)	ERPF, VB, VS	2005-2011
6. Ukmergės-Ateities-Laisvės pr. sankryžos rekonstrukcija (dviejų lygių sankryžos statyba)	VS	2006 - 2008
7. Automatizuota šviesoforų reguliavimo ir valdymo sistema	VS	2006-2008
8. Pėsčiųjų viadukas tarp Lazdynų ir Karoliniškių rajonų	VS	2007-2008
9. Šiaurinė g. nuo Vakarinio greitkelio iki Žirmūnų g. (įskaitant Žvalgų gatvę)	VB, VS, ERPF	2009-2011
10. Senamiesčio apylankos užbaigimas (Geležinkelio g. atkarpos rekonstrukcija iki Panerių g.)	VS	2009-2012
11. Pilaitės pr. tęsinys	VS	2007-2009
12. Kernavės g. tarp Žalgirio ir Lvovo g.	VS	2007-2009
13. Ozo g. nuo Buivydiškių g. iki Laisvės prospekto jungtis	VS	2009 - 2010
14. Lukšio g. nuo Kalvarijų iki Verkių g. rekonstrukcija	VS	2009-2010
15. Karaliaučiaus gatvė Pilaitėje	VS	2007-2009
16. Kernavės-Ozo dviejų lygių sankryža	VS	2008-2010
17. Mykolo-Lietuvio g. - Bajorų k. - Mokslininkų g. jungtis	VS, PL	2007-2010
18. Moderniojo tramvajaus A linija Santariškės-Stotis	ES, VB, VS	2009-2013
19. Šiaurinės autobusų stoties ir keleivių terminalas Fabijoniškėse	VB, VS	2010-2011

20. Troleibusų kontaktinis tinklas šiaurinėje dalyje: Ateities g. iki terminalo, Šiaurinė ir Žvalgų gatvės	VB, VS	2012-2013
21. Eurovelo 11 dviračių trasa / kitos trasos	ERPF, VB, VS	2007-2010
22. Kudirkos-Pamėnkalnio g. sankryžos rekonstrukcija	VS	2008-2011
Viso:		
23. IXB koridoriaus atkarpos Grigiškėse rekonstrukcija	SF, VB	2007-2009
24. Vilniaus miesto pietinis aplinkkelis (Kirtimų gatvė)	SF, VB	2012-2015
25. Ribojamo įvažiavimo į senamiesčio II zoną sistema	ES, VB, VS, PL	2013-2015
26. Geležinio Vilko g. nuo Laisvės pr. iki A.Goštauto rekonstrukcija	ERPF, VB, VS, PL	2010-2015
27. Kernavės g. jungtis su Tumo-Vaižganto gatve ir nauju tiltu	VB, VS	
28. Naujų autobusų ir troleibusų įsigijimas	VB, VS	2006-2015

Sutrumpinimai: VB – Valstybės biudžetas; VS – Vilniaus miesto savivaldybė; ERPF – Europos rekonstrukcijos ir plėtros fondas; PL – privačios lėšos; SF – Sanglaudos fondas; ES – Europos Sąjunga.

Pastaba: Į lentelę neįtraukti objektai, tiesiogiai susiję su oro uosto ir geležinkelių modernizavimo ir rekonstrukcijos darbais, kurie tiesiogiai pavaldūs ir finansuojami iš Susisiekimo ministerijos.

4 lentelė. Rekomenduojami Vilniaus susisiekimo infrastruktūros plėtros iki 2015 m. objektai.

Infrastruktūros elementai	Atsakinga institucija	Numatomi statybos metai
29. Nemenčinės pl. nuo Kairėnų g. iki miesto ribos rekonstrukcija	ERPF, VB, VS	2008-2010
30. Gedimino pr. rekonstrukcijos užbaigimas iki Žvėryno tilto	VB, VS	2006-2010
31. Vilniaus g. nuo Gedimino pr. iki Trakų g. rekonstrukcija	VB, VS	2007-2008
32. Senamiesčio gatvių kapitalinis remontas (Šventaragio, Aušros Vartų, Radvilaitės, Pilies, Šv. Jono, Klaipėdos, Universiteto gatvės)	VB, VS	2006-2009
33. Ukmergės g. nuo Žadeikos iki miesto ribos rekonstrukcija	VS	2009-2010
34. Požeminė automobilių stovėjimo aikštelės J. Lelevelio g., Naugarduko g.	VS	2006-2008
35. Gariūnų-Jočionių dviejų lygių sankryža ir prieigos	VB	2014-2015
36. Pietinė aptarnaujanti gatvė Grigiškėse ir jungtis su Šviesos gatve su tiltu per Voķę.	VS	2014-2015
37. Greičiūno g. jungtis su Kirtimų gatve	VS	2008-2011
38. Jaunystės ir Kunigiškių g. užbaigimas Pagiriuose	VS, PL	2013-2015
39. Lentvario g. atkarpos tiesimas ir jungtis su Liepų al. bei viadukas per geležinkelį Lentvaryje	SF, VB, VS	2010-2015
40. Liepų al. Trakų Voķėje rekonstrukcija	VS	2013-2015
41. Dariaus ir Girėno g. atkarpos tarp Žirnių g. ir Eišiškių pl. r-ja	VB, VS	2010-2015
42. Naugarduko-Žemaitės-Kauno g. sankryžos rekonstrukcija	VS, PL	2007-2010
43. Ozo-Kalvarijų 2 lygių sankryžos rekonstrukcija*	VS	2012-2015
44. Vingio parko tiltas ir prieigos	VB, VS	2013-2014
45. Viadukas virš Ozo g. ties Ermitažu	PL	2007-2010
46. Jungtis Santariškėse tarp Molėtų pl. ir Santariškių g.	VS, VB	2008-2011
47. Transporto jungtis tarp Molėtų pl. ir Santariškių g. Gulbinuose	VS	2010-2013
48. Gineitiškių gatvės tęsinys	VS, PL	2008-2010
49. S.Neries g. jungtis iki miesto ribos	VS, PL	2006-2010
50. Smalinės gatvė Pilaitėje	VS, PL	
51. Gilužio g. tęsinys iki Sudervės kelio	VS	2013-2015
52. Sudervės k. atkarpa tarp Pilaitės pr. ir Gilužio g. tęsinio	VS	2010-2015
53. Antžeminės pėsčiųjų perėjos Narbuto, Kareivių g.	VS	2013-2015
54. Žaliųjų ežerų gatvės rekonstrukcija	VS	2013-2015

55. Automobilių stovėjimo vietų plėtra Vilniaus miesto teritorijose	VS, PL	2006-2015
56. Rodūnios kelias nuo oro uosto iki Žirnių gatvės	ERPF, VB, VS	2011-2015

4.9 Inžinerinė infrastruktūra

Pagrindiniai Vilniaus miesto poreikiai:

- 1) geriamojo vandens poreikis 2015 m. - 132 tūkst.m³/d, 2025 m. - 138 tūkst.m³/d. Patvirtintos požeminio vandens atsargos – 580 tūkst.m³/d.;
- 2) ūkinių nuotekų prognoziniai kiekiai 2015 m. – 145 tūkst.m³/d, 2025 m. - 163 tūkst.m³/d; nuotekų valyklos pajėgumas - 225 tūkst.m³/d.
- 3) Elektros energijos poreikiai 2015 m. – 505 MW, 2025 m.- apie 638 MW;
- 4) Šilumos galios 2015 m. poreikis 2900 MW. Perspektyvinis šilumos 2025 m. poreikis 4100 MW;
- 5) Gamtinių dujų Vilniaus miestui poreikis 2015 m. – 200 tūkst.nm³/val.

4.9.1 Geriamojo vandens gavyba, ruošimas ir tiekimas

Vilniaus miestas turi didelius požeminio vandens išteklių rezervus, tačiau turi būti pastoviai rūpinamasi jo apsauga nuo taršos. Apie 50% vandenviečių antroji sanitarinė zona apima gyvenamuosius ar pramoninius rajonus. Vandenvietės išsidėstę Neries, Vilnios ir Vokės upių pakrantėse. Jų vandeningi horizontai turi ryšį su paviršiniais vandenimis, todėl aplinkinių teritorijų sutvarkymas ir priežiūra yra būtini. Kad užkirsti kelią užteršto vandens patekimui į vandens kėlimo siurbines, turi būti vykdomas požeminių vandens sluoksnių stebėjimas ir vandens kokybės analizė. Vingio, Jankiškių, Bukčių, Trinapolio ir N.Vilnios (pastarosios geležis šalinama požemyje) vanduo dėl gerų savybių be papildomo ruošimo tiekiamas vartotojams, todėl jo apsauga turi būti ypač sustiprinta.

Geriamojo vandens poreikis 2015 m. - 132 tūkst.m³/d, 2025 m. - 138 tūkst.m³/d. Patvirtintos požeminio vandens atsargos – 580 tūkst.m³/d.

Vandentiekio tvarkymas iki 2015 metų:

- vartotojams tiekti tik labai geros kokybės vandenį iš visų vandenviečių;
- siekiant laiku sustabdyti nekokybiško vandens tiekimą vartotojui, būtina tęsti visų vandenviečių požeminių vandens sluoksnių kokybės stebėjimus;
- vandenviečių antrojo ir trečiojo režimo zonose stebėti, kad neatsirastų bakteriologinio ir cheminio teršimo židinių;
- per artimiausius metus baigti visų plieninių vamzdinių renovaciją, padengiant iš vidaus antikorozine, geriamajam vandeniui nepavojinga, medžiaga arba pakeisti naujais;
- ieškoti būdų, kaip paremti gyventojus, kad jų namuose būtų pakeisti nekokybiški plieniniai vamzdiniai;
- plėtoti vandentiekio tinklų tiesimą į vienbutės statybos rajonus: Balsius, Tarandę, Bajorus, Kairėnus, Pavilnį, Džiausmo g., Pagirius, Lentvarį ir kt.;
- tęsti pradėtą vandentiekio statybą į Riešę ir Gineitiškes;
- suplanuoti ir pradėti vandentiekio statybą į sodininkų bendrijų teritorijas, kuriose intensyviai statomi gyvenamieji namai: Vanaginės, Smėlynės, Kairėnės, Veržuvos, Vismaliukų, Pupojų, Rokantiškių, Kalnėnų, Baltupių, Kalvarijų, Antakalnio ir kt.;
- planuoti ir diegti savarankiškas sistemas su vandens ruošyklomis nutolusioms nuo miesto sodininkų bendrijų teritorijoms: Rastinėnų, Stirnių, Vilnojos, Karvių, Baldžio ir kt.;
- tobulinti susiklosčiusią vandens tiekimo sistemą. Taupant energetines išlaidas, išanalizuojant galimybę statyti Šeškinės kalvos rezervuarus bei ketvirto kėlimo siurbines. Tai gali būti nustatyta parengus miesto vandens tiekimo specialųjį planą;

- Vadovaujantis „Vandentiekos ūkio (vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo) plėtros strategija“ plėtoti vandens tiekimo sistemas, kad 2015 metais būtų pasiektas Europos sąjungos vidurkis ir, kad mieste neliktų vietovių, kur vanduo semiamas iš kastinių šulinių arba atvežamas.

4.9.2 Ūkinių nuotekų surinkimas ir tvarkymas

Susiklosčiusi miesto nuotekų surinkimo ir kėlimo sistema yra patikima, bet ją būtina toliau tobulinti. Vilniaus miestas turi dvi skirtingas nuotekų surinkimo sistemas. Senamiestyje, Naujamiestyje ir Žvėryne yra mišrioji nuotekų surinkimo sistema, kurios atskyrimas yra labai sudėtingas, o kartais neįmanomas. Kituose miesto rajonuose yra pastatyta atskiroji lietaus vandens surinkimo ir ūkinių nuotekų surinkimo sistemos. Susiklosčiusi sistema gali likti veikti ir toliau, nes nuotekų valykla Gariūnuose 2001 m. baigta modernizuoti ir gali gerai išvalyti nuotekas nuo teršalų. Pertvarkyta nuotekų dumblo mechaninio sausavimo technologija. Dabar nusausintas iki 80% drėgnumo dumblas yra kaupiamas ir dalinai naudojamas laukams tręšti.

Ūkinių nuotekų prognozė 2015 m. – 145 tūkst.m³/d., 2025 m.-163 tūkst.m³/d. Nuotekų valyklos pajėgumas - 420 tūkst.m³/d., modernizuotos dalies pajėgumas - 225 tūkst.m³/d.

Ūkinių nuotekų tvarkymas iki 2015 metų:

- nuotekų dumblo apdorojimas su perkaitinimu, pūdimo metantankuose, biodujų ir elektros energijos bei šilumos gavimu;
- nuotekų valyklos įrangos modernizavimas;
- esamų kolektorių, rinktuvų ir slėginių linijų renovacija;
- nuotekų sistemos Riešėje ir Gineitiškėse plėtojimo užbaigimas;
- nuotekų tinklų ir siurblių statyba Balsiuose, Tarandėje, Bajoruose, Kairėnuose, Galgiuose, A.Pavilnyje, Džiaugsmo g., Buivydiškėse, Salininkuose, Grigiškėse, Santariškėse su Visoriais, Avižieniuose su Klevinės, Užubalių, Bendorių ir Raisteniškių prijungimu ir kt.;
- nuotekų tinklų ir siurblių antrojo etapo statyba Kuprijoniškėse, N.Vilnios Kalno g. Uosių-Vaivos kvartale, Trakų Vokėje, Daniliškėse;
- suplanuoti ir pradėti kompleksinę inžinerinių tinklų, tarp jų ir nuotakyno tiesimą į sodininkų bendrijų teritorijas, kuriose intensyviai statomi gyvenamieji namai: Vanaginės, Smėlynės, Kairėnės, Veržuvos, Vismaliukų, Pupojų, Rokantiškių, Kalnėnų, Baltupių, Kalvarijų, Antakalnio ir kt.;
- planuoti ir diegti savarankiškas nuotekų valyklų sistemas nutolusioms nuo miesto sodininkų bendrijų teritorijoms: Rastinėnų, Stirnių, Vilnojos, Karvių, Baldžio ir kt. numatant nuotekų dumblo deginimo ar tolimesnio terminio apdorojimo strateginius sprendimus;
- Vadovaujantis „Vandentiekos ūkio (vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo) plėtros strategija“ plėtoti nuotekų tvarkymo sistemas, kad 2015 metais būtų pasiektas Europos Sąjungos vidurkis.

4.9.3 Lietaus vandens tvarkymas

Lietaus vandens surinkimo ir valymo sistema yra mažiausiai plėtojama miesto inžinerinės infrastruktūros sritis. Vilniaus reljefo gyvumas (reljefo svyravimas iki 160 m) kelia ypatingus reikalavimus lietaus vandens surinkimui. Nuo kalvų staigiai subėgantis didelis vandens kiekis atneša nuostolius statiniams ir gamtai. Reikalingas tinklų plėtojimas Geležinio Vilko g. prieigose, apimančiose Šeškinę ir Šnipiškės, Savanorių prospekte ir beveik visuose mažaaukštės statybos rajonuose. Tvarkant Šnipiškių rajono lietaus vandenį turi būti numatytas upės senvagės tvenkinių apvandeninimas ir jų įkomponavimas gamtinėje aplinkoje.

Lietaus vandens tvarkymas iki 2015 metų:

- lietaus vandens surinkimo sistemų pertvarkymas Savanorių pr., Ž.Paneriuose;
- Geležinio Vilko gatvės lietaus kolektorių plėtra dėl padidėjusių teritorijų su kieta danga prie „Akropolio“ ir „Siemens arenos“. Projektiniuose sprendiniuose turi būti išanalizuotas esamų vandens ežerėlių kaip pulsuojančių tvenkinių panaudojimas;
- lietaus kolektoriaus tiesimas Žirnių g. Burbiškėse;
- kolektorių ir tinklų tiesimas daugiaaukštės statybos rajonuose: Pilaitėje, Pavilionyse, Visoriuose;
- esamų lietaus nuotekų sistemų tvarkymas Neries pakrantėse (Antakalnyje, Žirmūnuose, Centre, Žvėryne ir Paupyje) dėl Neries ir Vilnios pakrančių panaudojimo gyventojų poilsiui;
- lietaus rinktuvų tiesimas pagal Vakarinę greito eismo ir Šiaurinę gatves;
- kolektorių, rinktuvų ir valyklų statyba Lentvario ir Kuprijoniškių pramonės zonoms;
- N.Vilnios lietaus vandens surinkimo sistemų nuo Šiaurės ir Linksmosios gatvių plėtojimas ir tvarkymas;
- kolektorių ir tinklų statyba mažaukštės gyvenamosios statybos rajonuose: Džiaugsmo g. ir Kalnėnuose, Salininkuose, Pagiriuose, Lentvaryje, Trakų Vokėje, Tarandėje, Bajoruose, Gulbinuose ir Balsiuose;
- tvarkyti Verkės upelio ir jo intakų esamų užtvankų ir pralaidų tvarkymas ir naujų užtvankų statyba;
- organizuoti nuolatinis miesto upių pakrančių, parkų ir miškų valymas ir priežiūra, kad apsaugoti upes nuo tiesioginio arba netiesioginio (pro lietaus nuotekyną) teršalų patekimo;
- planuoti teritorijas lietaus vandens kaupykloms ir valykloms statyti, o miesto centrinėje dalyje, kur nėra vietos valykloms įrengti, statyti lietaus vandens nukreipimo separatorius į ūkinį nuotekyną. Separatoriai labiausiai užterštą pradinio lietaus vandenį nukreiptų į ūkinį nuotekyną, o liūčių metu lietaus vanduo nutekėtų tiesiog į upę.

4.9.4 Elektros energijos tiekimas

Šiuo metu Vilniaus mieste veikia dvi termofikacinės elektrinės - Vilniaus TE-2 ir Vilniaus TE-3, kurios veikia termofikaciniu režimu ir gamina tiek elektrą, tiek šilumą. Vilniaus TE-2 šiuo metu yra du generatoriai po 12 MW, o Vilniaus TE-3 - du generatoriai po 180 MW elektrinės galios. Elektros energija mieste perduodama 110 kV įtampų linijomis ir paskirstoma 35-10-6 kV tinklais.

Vilniaus miesto ribose yra 24-ios 110 kV įtampų transformatorių pastotės, kurių bendras instaliuotas galingumas 2005 m. buvo 881 MVA. 2005 metais visų šių pastočių maksimali apkrova buvo apie 341 MW, o 2015 metais prognozuojamas 505 MW apkrovimas. Tam kad patenkinti didėjančią elektros poreikį, kai kuriose pastotėse galios transformatorius reikės pakeisti į galingesnius bei pastatyti dvi naujas 110 kV įtampų transformatorių pastotes - Kuprijoniškėse ir Šnipiškėse.

Kadangi ateityje numatoma nebenaudoti 330 kV oro linijos Vilnius-Molodečnas (Baltarusija), siekiant užtikrinti patikimą elektros energijos tiekimą visam Vilniaus regionui, planuojama naujos 330 kV oro linijos statybą tarp 330/110/10 kV TP „Vilnius“ ir 330/110/10 kV TP „Neris“, numatant tiesimą šalia 110/10 kV TP „N.Vilnia“, kurioje po 2015 m. planuojama įrengti 330/110 kV pastotę. Naujoji 330 kV linija sujungtų tris Vilniaus regiono 330 kV įtampų transformatorių pastotes į žiedą Vilnius-N.Vilnia-Neris-Lietuvos elektrinė. Naujoji 330 kV oro linija Vilnius-Vilnia-Neris yra paminėta Nacionalinėje energetikos strategijoje ir ją būtina pastatyti iki 2020 metų.

Elektros energijos sistemos plėtra iki 2015 metų:

1. Vilniaus mieste elektros energijos poreikiai augs bendrojo plano numatytose plėtros kryptyse. Todėl, būtina:
 - o naujos 110/10 kV TP „Šnipiškės“ apie 2009-2011 metus statyba ir prijungimas prie esamų 110 kV linijų;

- o naujos 110 kV linijos tarp TP „Neris“ ir TP „Baltupis“ (2011-2013 m.) statyba elektros energijos tiekimo šiaurinei miesto daliai patikimumo didinimui;
 - o naujos 110/10 kV TP „Kuprijoniškės“ apie 2013-2015 metus statyba ir prijungimas prie esamų 110 kV linijų;
 - o naujos 330 kV oro linijos tarp 330/110/10 kV TP „Vilnius“ (tiesiant šalia 110/10 TP „N. Vilnia“) 330/110/10 kV TP „Neris“ statyba (2013-2016 m.);
2. Nagrinėjamu laikotarpiu iki 2015 metų kai esamos oro linijos trukdo šalia jų statomiems objektams, nemažai 110 kV oro linijų pilnai arba dalinai gali būti pakeistos kabelinėmis linijomis. Toks oro linijų keitimas kabeliais mažina elektros tinklo darbo patikimumą, todėl atskirais atvejais gali tekti statyti papildomas 110 kV linijas:
- o iki 2010 m. reikia keisti kabeliais: visą orinę liniją TP 110/10 kV „Šeškinė“ - TP 110/10 kV „Šiaurinė“; dalį TP 110/10 kV „Šiaurinė“ - TP 110/10 kV „Kino studija“ linijos ruože nuo 1 iki 16 atramos; išmontuoti 110 kV orinės linijos ruožą TP 110 kV „Markučiai“ - TP 110 kV „N. Vilnia“ iki Nr.41 atramos Pakalniškėse; pakloti kabelius iš TP 110/10 kV „Markučiai“ į TP 110/10 kV „Kuprijoniškės“ ir iš TP 110/10 kV „Kuprijoniškės“ iki esamos atramos Nr.41 Pakalniškėse.
 - o iki 2015 metų reikia keisti kabeliais: orinę 110 kV liniją TP 110/10 kV „Šiaurinė“ - TP 110/10 kV „Baltupis“; 110 kV orinės linijos ruožą tik per Burbiškes TP 110/10 kV „Oro uostas“ - TP 110/10 kV „Pagiriai“; orines 110 kV ruožą TP 110/10 kV „Šiaurinė“ - TP 110/10 kV „Kino studija“ nuo 16 atramos iki TP 110/10 kV „Kino studija“; orinės 110 kV ruožą nuo atramos Nr. 41 Pakalniškėse iki TP 110/10 kV „N. Vilnia“.
 - o dalį dviejų esamų orinių linijų (110 kV nuo TP 110/10 „Viršuliškės“ link Lazdynų ir link Justiniškių), kliudančių įrengti vakarinę greito eismo gatvę, keisti kabeliais.
 - o rekonstruoti TP 35/10 kV „Grażtai“ į TP 110/10 kV, nutiesiant maitinančius 110 kV kabelius.
3. Naujų vartotojų aprūpinimui miesto šiaurinėje prie Ukmergės g. ir Molėtų pl. dalyje įrengti skirstomuosius 10 kV punktus ir juos prijungti prie TP 110/10 kV „Ažuolynė“, „Verkiai“ ir „Riešė“;
4. Palaipsniui turi būti modernizuotas 10 kV paskirstymo tinklas, skirstomieji punktai ir žeminančios 10/0,4 kV transformatorinės pastotės.

4.9.5 Šilumos tiekimas

Perspektyvinis šilumos galios poreikis paskaičiuotas pagal projektinių šilumos srautų skaičiavimo metodiką. Priimta prielaida, kad statant naujus pastatus bus laikomasi Europos Sąjungos 2002/91/EB direktyvos reikalavimų. Vienas iš šių reikalavimų – energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas. Prognozuojama, kad centralizuotai tiekiamos šilumos poreikio pokyčiai iki 2015 metų bus nežymūs ir projektinė galia išaugs iki 2900 MW.

Įvertinant tai, kad gerėja esamų pastatų šiluminės charakteristikos dėl palaipsnio šiluminių charakteristikų atnaujinimo proceso esamuose pastatuose, priimta, kad esamų pastatų bendras šilumos galios rodiklis šildymui sumažėja apie 10 %.

Pagrindiniai plėtojimo principai

Centralizuoto šilumos tiekimo (CŠT) sistema - dominuojanti aprūpinimo šiluma sistema Vilniaus mieste. Tai progresyvi šilumos gamybos ir tiekimo sistema, sudaranti galimybę kokybiškai aprūpinti miestą šiluma ir tausoti aplinką.

Tam, kad būtų panaudojami visi centralizuoto šilumos generavimo ir tiekimo privalumai, esama CŠT sistema turi būti nuolat tobulinama:

- o siekiant sumažinti energijos poreikius, turi būti renovuojami daugiabučiai gyvenamieji namai statyti prieš 1995 metus;
- o pertvarkant esamus ir tiesiant naujus šilumos tiekimo tinklus taikyti pažangiausius technologijos sprendimus. Palaipsniui turi būti atnaujinami vamzdynai eksploatuojami 30 ir daugiau metų;
- o naujų mažaaukštės statybos teritorijų šildymo poreikiams naudoti elektrą arba vietines dujines katilines;

- jungti daugiaaukštę gyvenamąją, visuomeninę ir pramoninę statybą prie centralizuoto šilumos tiekimo tinklų.

Šilumos tiekimo tvarkymas iki 2015 m.

Centralizuoto šilumos tiekimo tinklai turi būti vystomi ir atnaujinami Centre, Žvėryne, Senamiestyje, Naujamiestyje, Vilkipėdėje, Šnipiškėse, Žirmūnuose I, Žirmūnuose II, Antakalnyje, Naudininkuose, Lazdynuose, Karoliniškėse, Viršuliškėse, Šeškinėje, Baltupiuose, Santariškėse, Naujoje Vilnioje, Grigiškėse, Justiniškėse, Pašilaičiuose, Pilaitėje I, Fabijoniškėse.

Vilniaus mieste turi būti pakeisti 1968-1980 metais pakloti centralizuoto šilumos tiekimo vamzdiniai.

Vykdoma Vilniaus miesto pastatų šilumos mazgų atnaujinimo ir modernizavimo programa, pastatų šildymo sistemas pajungiant pagal nepriklausomą schemą.

Numatoma suprojektuoti ir įgyvendinti šiuos objektus:

- šilumos tiekimo tinklai nuo Pašilaičių į Gineitiškių - Pavilionių teritoriją;
- šilumos tiekimo tinklai nuo Karoliniškių į Pilaitės mikrorajoną;
- šilumos tiekimo tinklai nuo Žirmūnų ir Kareivių g. sankryžos į Antakalnį per Valakupių tiltą Kareivių ir O. Milašiaus gatvėmis – iki Nemenčinės pl.;
- šilumos tiekimo tinklai nuo Justiniškių iki Pašilaičių Justiniškių gatve;
- šilumos tiekimo tinklai nuo Greitosios pagalbos ligoninės iki Šiltnamių g. Lazdynuose;
- šilumos tiekimo tinklų išvystymas Pilaitės šiaurinėje dalyje;
- šilumos tiekimo tinklų sužiedinimas Fabijoniškių pietinėje dalyje;
- šilumos tiekimo tinklų išvystymas Ozo, Kalvarijų, G. Vilko g. (prie „Siemens arenos“);
- šilumos tiekimo magistralė šalia Vakarinės greito eismo gatvės nuo Pilaitės pr. Spaudos rūmų iki Ukmergės plento;
- šilumos tiekimo magistralė šalia Pietinės greito eismo gatvės Naujininkuose Panerių gatve iki Lazdynų tilto;
- Grigiškių rajono sujungimas su VE-3;
- BP sprendiniai numato galimybę laisvai pasirinkti energijos naudojimo šildymui rūšį kiekvienu konkrečiu atveju įvertinant esamas komunikacijas;
- Šilumos tiekimą į N. Vilnią palikti vėlesniam po 2015 m. laikotarpiui.

4.9.6 Gamtinių dujų tiekimas

Vilniaus mieste yra gerai išvystyta dujotiekio sistema. Dujotiekio pajėgumas yra pakankamas net ir atsiradus naujiems dujų vartotojams.

Gamtinių dujų Vilniaus miestui poreikis 2015 m. – 200 tūkst.nm³/val.

Dujotiekio plėtojimas iki 2015 metų:

- Rekonstruoti Rudaminos DSS;
- Rekonstruoti A.Panerių DSS-2;
- Nutiesti 12 bar slėgio dujotiekį nuo A.Pavilnio iki N.Vilnios Pergalės g. ir pastatyti dujų slėgio reguliavimo punktą (DRP). Dujotiekis sujungtų į vieną sistemą Vilniaus ir Rudaminos DSS;
- Rekonstravus A.Panerių DSS-1, šiuo metu esamo dujotiekio į Trakus slėgis nuo 3 bar bus padidintas iki 12 bar. Todėl Bališkėse ir Trakų Vokėje numatoma įrengti DRP dujų tiekimui į Bališkes, Mačiuliškes, Trakų Vokę ir Lentvarį.

- Nutiesti iš Ožkinių iki Nemenčinės pl. 12 bar dujotiekį ir šalia Kairėnų gatvės pastatyti DRP, kurį numatoma sujungti su Kairėnuose Meldų gatvėje planuojamu statyti DRP;
- Nutiesti 12 bar dujotiekio atšaką Šiaurės gatve iki Kairėnuose Meldų gatvėje planuojamo statyti DRP;
- Išnaudoti didelio pajėgumo dujotiekį komercinės paskirties objektams pagal vakarinę greito eismo gatvę nuo Lazdynų iki Tarandės;
- Sujungti Laisvės pr. esantį DRP su Bukiškyje esančiu DRP;
- Sujungti Tarandės ir Avižienių gyvenviečių DRP;
- Nutiesti 12 bar dujotiekį nuo Bukiškių iki Riešėje prie Molėtų pl. esančio 12 bar dujotiekio;
- Pratesti 12 bar dujotiekį nuo Tarandės iki Papiškių ir pastatyti DRP;
- Senamiestyje rekonstruoti Maironio gatvėje esantį DRP ir vietoje jo įrengti požeminį DRP;
- Tiesti vidutinio slėgio dujotiekius Molėtų pl., Kryžių, Nemenčinės pl., N.Vilnios, Bajorų, Visorių, Pavilnio, Salininkų ir Kalnėnų sodų bendrijose;
- BP sprendiniai numato galimybę laisvai pasirinkti energijos naudojimo šildymui rūšį kiekvienu konkrečiu atveju įvertinant esamas komunikacijas.

4.9.7 Buitinės atliekos

Buitinių atliekų surinkimo, rūšiavimo ir utilizavimo sistemai tobulinti planuojama:

- diegti atskirų atliekų (popieriaus, stiklo, plastiko ir metalo) surinkimą ir surinktų produktų perdirbimą;
- įgyvendinti Kariotiškių sąvartyno uždarymo ir rekultivacijos projektą panaudojant Vilniaus m. nuotekų valykloje pagamintą kompostą;
- buitines atliekas utilizuoti Kazokiškių (Elektrėnų savivaldybė) sąvartyne;
- tobulinti tolimesnį nuotekų dumblo apdorojimą (tikslinga šilumos gavimui deginti ne tik nuotekų dumblą, bet ir buitines atliekas);
- parengti miesto buitinių atliekų tvarkymo, numatant konteinerių aikšteles tam tikram gyventojų skaičiui, išdėstymo specialųjį planą.

5. POVEIKIS APLINKAI, EKOLOGIJA.

Vilnius - didžiausias Lietuvos miestas pagal gyventojų skaičių, komunalinį ir aptarnaujantį ūkį, pramonės ir statybų centras, vidaus, užmiesčio bei tarptautinių pervežimų traukos punktas ir šaltinis daro poveikį aplinkai, reikšmingą visoms aplinkos sferoms – atmosferos orui, vandens ir grunto kokybei, biologinei įvairovei, kraštovaizdžiui, triukšmo lygiui.

BP sprendiniuose siekiama pakeisti transporto taršos ir triukšmo augimo tendencijas, užtikrinant, kad teršalų koncentracijos ir triukšmas neviršytų ribinių verčių. Numatoma eilė priemonių tobulinant ir vystant miesto susisiekimo sistemą, transporto infrastruktūrą, modernizuojant transporto priemonių parką.

Pagrindinės priemonės miesto atmosferos oro kokybės gerinimui ir triukšmo mažinimui:

- formuojama subalansuota Vilniaus miesto susisiekimo sistema, teikiant prioritetą viešajam transportui, pėsčiųjų ir dviračių eismui, pažangios technologijos bėginiam transportui;
- užmiesčio ir miesto tranzitinio automobilių eismo nukreipimas nuo miesto centro, tankiai gyvenamų rajonų, intensyviausių gatvių miesto pietiniu ir vakariniu transportiniais koridoriais su skirtingų lygių transporto mazgais;

- Senamiesčio automobilių eismo perorganizavimas, numatant prioritetą visuomeniniam transportui ir pėstiesiems, mokamo įvažiavimo nustatymas, automobilių parkavimo vietų skaičiaus mažinimas, dviračių takų įrengimas;
- transporto eismo apribojimas centre, rekonstruojant gatves, pirmenybę teikiant pėsčiųjų, dviračių ir visuomeninio transporto eismui; tik mokamo automobilių parkavimo tinklo plėtra (požeminių parkingų statyba ar pan.) įvertinus visus subalansuotos susisiekimo sistemos formavimo aspektus;
- koordinuoto eismo reguliavimo sistemų įdiegimas, numatant pirmenybę visuomeniniam ir specialiajam transportui;
- visuomeniniu transportu pervežamų keleivių dalies ir skaičiaus didinimas: nutiesiant metrotramvajaus liniją „Stotis - Santariškės“, plečiant troleibusų tinklą, naujų autobusų maršrutų į tankiau apgyvendintus miesto periferinius rajonus plėtra;
- saugių dviračių trasų ir stovėjimo aikštelių tinklo formavimas;
- autotransporto priemonių atnaujinimas, susisiekimo greičio padidinimas;
- naujo Vilniaus oro uosto lėktuvų pakilimo- nusileidimo tako įgyvendinimas;
- transporto eismo monitoringo vykdymas, koordinuojant atskirų transporto rūšių eismą miesto gatvėse, keleivių ir krovinių vežimus;
- koordinuotos eismo reguliavimo sistemos įdiegimas.

Siekiant sumažinti miesto vandens taršą ir pagerinti jo kokybę numatomos šios priemonės:

- parengti miesto geriamojo vandens šaltinių apsaugos planą;
- vykdyti vandenviečių ir jų sanitarinių apsaugos zonų (SAZ) hidrogeologinį monitoringą;
- saugoti požeminio gruntinio ir tarp sluoksninio vandens šaltinius;
- mažinti paviršinių vandenų taršą nevalytomis ir nepakankamai išvalytomis nuotekomis;
- organizuoti nuotekų nuleidimą į valymo įrenginius taikantis prie vietovės sąlygų.

Gerinant miesto dirvožemio ir grunto būklę numatoma:

- vykdyti dirvožemio užterštumo monitoringą, formuojant užterštų teritorijų duomenų bazę;
- parengti užteršto dirvožemio išvalymo ar panaudojimo programą;

Siekiant išsaugoti svarbias Vilniaus miesto gamtines buveines numatomos šios priemonės:

- atlikti gamtinių buveinių inventorizaciją ir nustatyti jų apsaugos reglamentus;
- parengti gamtinių buveinių apsaugos programą.

6. PLĖTROS PRIORITETAİ

Nesant pakankamai lėšų darnios plėtos įgyvendinimui visoje miesto teritorijoje, BP sprendiniuose nustatytos prioritinės plėtos kryptys ir projektai, kurių finansavimas bus remiamas ir palaikomas iš miesto biudžeto kooperuojant viešas ir privačias lėšas. Savivaldybė neprisiima atsakomybės dėl neprioritetinių plėtos teritorijų ir infrastruktūros objektų rėmimo. Numatant plėtos prioritetus 2015 metams, vadovaujamasi Vilniaus miesto BP iki 2005 sprendinių testinumu, siekiama darnios plėtos, miesto urbanistinės struktūros harmonizavimo, svarbiausių lokalių centrų plėtos.

Miesto plėtos prioritetai:

- kompaktiškai užstatytų miesto teritorijų atnaujinimas ir modernizavimas, sovietmečio statybos būsto renovacija;
- pagrindinio Vilniaus centro dalies kairiajame Neries krante kompleksinė modernizacija ir renovacija, administracinio centro dešiniajame Neries krante suformavimas;

- svarbiausių lokalių centrų plėtra - Šiaurės vakarų (prie Ukmergės g.), Vakarų (prie „Spaudos rūmų“), Vakarų (Grigiškėse), Rytų (Naujojoje Vilnioje);
- žinių ekonomikos branduolių, kitų miesto centrų plėtra;
- neefektyviai naudojamų pramonės ir sandėlių teritorijų konversija miesto centrų teritorijose;
- darbo vietų kūrimas svarbiausiuose lokaliuose centruose bei vakarinėje miesto dalyje sovietmečio statybos rajonų centruose;
- nuskurdusių bei degradavusių miesto teritorijų atgaivinimas;
- naujos plėtros teritorijos periferinėje zonoje (apie 520 ha) – Ukmergės kryptyje, Pilaitėje, Nemėžio kryptyje.

Nauja plėtra neprioritetinėse periferinėse teritorijose galima tiek, kiek vystytojams pavyks konsoliduoti žemės sklypus, parengti šių teritorijų integruotų struktūrinių dalių teritorijų planavimo dokumentus, užtikrinti reikiamos socialinės, inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros plėtrą.

Įvertinus teritorinius plėtros prioritetus, numatomi miesto struktūrai svarbiausių socialinės, susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros objektų statybos, pramonės, želdynų plėtros, kultūros vertybių apsaugos prioritetai (žr. brėžinį Nr. 2.1 „Plėtros prioritetai“).

1) socialinė infrastruktūra:

- Mokyklų statyba užstatytose teritorijose, kur trūsta švietimo objektų (Balsiuose, Tarandėje, Pavilnyje – esamos išplėtimas-rekonstrukcija, Antakalnyje, Žirmūnuose - pradinės, Šnipiškėse, Jeruzalėje -pradinės) bei naujose intensyvios plėtros teritorijose (Visoriuose, Gineitiškėse, Pilaitėje, Ukmergės gatvės šiaurinės dalies aplinkoje, Bajoruose, Nemėžyje-Rokantiškėse);
- Vaikų darželių statyba užstatytose teritorijose, kur trūsta švietimo objektų (Balsiuose, Tarandėje, Pilaitėje, Žirmūnuose) bei naujose intensyvios plėtros teritorijose (Pilaitėje, Ukmergės gatvės šiaurinės dalies aplinkoje, Bajoruose, Nemėžyje-Rokantiškėse);
- „Saulėtekio“ ir „Visorių“ mokslo ir studijų branduolių plėtra;
- naujų gydymo įstaigų statyba (moterų klinika ir Respublikinė tuberkuliozės ir infekcinių ligų universitetinė ligoninė Santariškėse);
- pirminių sveikatos priežiūros įstaigų tinklo plėtra visame mieste;
- kultūros objektų (bendruomenių centrų, bibliotekų, klubų) sklaida mieste;
- daugiafunkcinio kultūros ir pramogų centro statyba;
- nacionalinio plaukimo baseino Erfurto g. Lazdynuose rekonstrukcija;
- VPU specializuoto lengvosios atletikos centro J.Kraševskio g. Žvėryne rekonstrukcija - išplėtimas;
- nacionalinio universalios paskirties stadiono su treniruočių aikštynais, sporto mokykla ir komerciniu sporto centru Ozo g. statyba;
- tarptautinių konferencijų centro statyba.

2) susisiekimo infrastruktūra:

- miesto struktūrinių gatvių tinklo užbaigimas:
 - IXB transporto koridoriaus trūkstamos grandies statyba - Vilniaus pietinis aplinkkelis;
 - IXB transporto koridoriaus trūkstamos grandies statyba – Vilniaus vakarinis aplinkkelis;
 - Mykolo-Lietuvio g. - Bajorų kelio - Mokslininkų g. jungtis;
 - Šiaurinės g. nuo Vakarinio greitkelio iki Žirmūnų g. statyba;
 - Geležinio Vilko g. nuo Mokyklos g. iki Molėtų pl. statyba;
- viešojo transporto plėtra:
 - metrotramvajaus pirmoji trasa nuo Santariškių iki Geležinkelio stoties.

3) Pramonė:

- teritorijų pramonės plėtrai paruošimas Kuprijoniškėse ir prie Trakų Vokės;
- verslo bei netaišios gamybos zonos Pašilaičiuose išvystymas;
- 4) Gamtinės teritorijos ir želdynai:
 - miesto „žaliosios jungties“ formavimas Neries pakrantėse tarp Valakupių ir Lazdynų tiltų su pėsčiųjų takais ir poilsio objektais;
 - viešųjų želdynų įrengimas ežerų pakrantėse (I etapas): esamų plažų infrastruktūros įrengimas bei išplėtimas prie Balsio, Gulbino, Antavilio, Salotės;
 - pagrindinių miesto želdynų įrengimas (Kalnų bei Vingio parkai);
 - rajoninių želdynų įrengimas (žalioji jungtis palei Šiaurinę g., susiejanti Sudervės upės slėnį ir Šeškinės ozą);
 - vietinių želdynų įrengimas esamuose gyvenamuosiuose rajonuose: Ukmergės - Linkmenų g. ir Šnipiškių parkai (Neries senvagės darinių išryškinimas);
 - naujų želdynų sukūrimas, konvertuojant teritoriją tarp Kauno, Mindaugo, Panerių ir Naugarduko gatvių;
 - vietinių želdynų įrengimas naujai užstatomuose gyvenamuosiuose rajonuose Pilaitėje, Ukmergės ir Nemėžio kryptyse (apie 75 ha).
- 5) Kultūros vertybės:
 - miesto gynybinės sienos su vartais restauravimas dalinis atkūrimas ir išryškinimas;
 - Tuskulėnų dvaro sodybos restauravimas ir atgaivinimas;
 - Sapiegų rūmų restauravimas ir pritaikymas viešajai paskirčiai;
 - Bernardinių ir Dominikonų vienuolynų restauravimas;
 - Senamiesčio apžvalgos vietų įrengimas;
 - Šv. Kotrynos bažnyčios restauravimas (II-as etapas);
 - Kultūrinio turizmo trasų parengimas Senamiestyje, Verkių ir Pavilnio regioniniuose parkuose;
 - Bernardinų ir Rasų kapinių tvarkyba;
 - Sluškių rūmų tvarkyba;
 - Bernardinų bažnyčios restauravimas;
 - Pilies, Sereikiškių, Bernardinų ir kt. Senamiesčio istorinių želdinių tvarkyba;
 - Radvilų rūmų (Vilniaus/Liejyklos g.) restauravimas (I-as etapas);
 - Bazilijonų bažnyčia ir vienuolyno restauravimas ir atgaivinimas;
 - Pranciškonų bažnyčios restauravimas;
 - Šnipiškių vertingiausių medinių pastatų tvarkyba;
 - Sapiegų sodo atkūrimas;
 - Žvėryno vertingiausių medinių pastatų tvarkyba;
 - Antakalnio vertingiausių medinių pastatų tvarkyba.
- 6) Inžinerinė infrastruktūra:
 - Centrinė miesto dalis:
 - Ūkinių nuotekų surinkimas ir valymas (prie Pietinės greito eismo gatvės);
 - Lietaus vandens tvarkymas palei Neries upę ir Molėtų pl.;
 - Elektros energijos tiekimas:
 - 110/10 kV įrengimas Šnipiškėse;
 - Aukštos įtampos linijų kabeliavimas Šiaurinėje g Sapiegų sodas;
 - Šilumos energijos tiekimo pajėgumų plėtra prie Molėtų pl. ir Pietinės greito eismo gatvės;
 - Pilaitės zona:
 - geriamojo vandens tiekimo, ūkinių nuotekų surinkimo, šilumos, gamtinių dujų tiekimo tinklų plėtra;
 - Ukmergės krypties zona:
 - geriamojo vandens tiekimo, ūkinių nuotekų surinkimo, gamtinių dujų tiekimo tinklų plėtra;

- Nemėžio krypties zona:
 - geriamojo vandens tiekimo, ūkinių nuotekų surinkimo, gamtinių dujų tiekimo tinklų plėtra, 110/10 kV pastotės Kuprijoniškėse statyba, elektros linijų tiesimas;
- Visoriai:
 - ūkinių nuotekų surinkimo tinklų plėtra;
- Balsiai:
 - geriamojo vandens tiekimo, ūkinių nuotekų surinkimo tinklų plėtra;
- Naujoji Vilnia:
 - ūkinių nuotekų surinkimo tinklų plėtra;
- Lentvario zona:
 - geriamojo vandens tiekimo, ūkinių nuotekų surinkimo tinklų plėtra;
- Grigiškės:
 - ūkinių nuotekų surinkimo, šilumos tiekimo tinklų plėtra.

7. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMAS

7.1 Bendrojo plano indikatorių sistema

Bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėsenai (monitoringui) numatyta indikatorių sistema:

Indikatoriai	Monitoringo duomenys	Prognozė
A. Gyventojų skaičius		
B. Žemės naudojimas (funkcinės zonos; ha / m²/1 gyv.):		
<i>Urbanizuojamos teritorijos:</i>		
Senamiestis		
Miesto centras, svarbiausi lokalūs centrai		
Rajonų centrai ir kitos mišrios didelio užstatymo tankio teritorijos		
Intensyvaus užstatymo gyvenamosios teritorijos		
Vidutinio užstatymo intensyvumo gyvenamosios teritorijos		
Mažo užstatymo intensyvumo gyvenamosios teritorijos		
Sodininkų bendrijų teritorijos, konvertuojamos į mažo užstatymo intensyvumo gyvenamąsias teritorijas		
Sodininkų bendrijų teritorijos		
Teritorijos visuomenės poreikiams, specializuotos ir kompleksų teritorijos		
Teritorijos visuomenės poreikiams, specializuotos ir kompleksų teritorijos su dideliu želdinių kiekiu		
Verslo, gamybos, pramonės teritorijos		
Infrastruktūros teritorijos		
<i>Neurbanizuojamos teritorijos:</i>		
Intensyviai naudojimui įrengiami želdynai		
Ekstensyviai naudojimui įrengiami želdynai		
Mišakai ir miškingos teritorijos		
Terminuotai iki 2015 m. žemės ūkio ir kitos neužstatytos teritorijos		
Vandenys		
Vandenvietės		

C. Vanduo, nuotekos, m³/1 gyv./metus		
1. Paimta vandens		
2. Išleista nuotekų		
3. Sunaudota vandens		
4. Sunaudota ūkiui ir buičiai vandens		
5. Sunaudota energetikoje		
6. Sunaudota pramonėje		
Indikatoriai	Monitoringo duomenys	Prognozė
D. Oras, stacionarių taršos šaltinių taršos emisija, kg/1 gyv./metus		
1. Bendras išmetamų medžiagų kiekis		
2. Sieros oksidai		
3. Azoto oksidai		
4. Anglies monoksidas		
5. Lakūs organiniai junginiai		
Indikatoriai	Monitoringo duomenys	Prognozė
Mobilių šaltinių taršos emisija kg/1 gyv./metus		
1. Bendras išmetamų medžiagų kiekis		
2. Sieros oksidai		
3. Azoto oksidai		
4. Anglies monoksidas		
5. Angliavandeniai		
6. Suodžiai		
Indikatoriai	Monitoringo duomenys	Prognozė
E. Socialinės laiko išlaidos val./1 gyv./metus		
1. Bendros laiko išlaidos susisiekimui		
2. Iš jų – laiko nuostoliai (prastovos)		
Indikatoriai	Monitoringo duomenys	Prognozė
F. Būstas, m²/1 gyv.		
1. Gyvenamojo ploto vidurkis		

7.2 BP sprendinių įgyvendinimui reikalingi parengti dokumentai

BP sprendinių įgyvendinimui ir darniai plėtrai užtikrinti siūlomas toks planavimo dokumentų sąrašas:

Programos ir strategijos:

1. Naujų miesto plėtros teritorijų įsisavinimo prioritetinių darbų pagrindimas;
2. Viešųjų ir privačių struktūrų bendradarbiavimo formos, sritys, turinys ir kaštai (privataus ir visuomeninio kapitalo projektai, plėtros įmokos);
3. Savivaldybės ir mokslo struktūrų bendrų programų rengimas;
4. Kultūros infrastruktūros ir nekilnojamojo kultūros vertybių apsaugos ir naudojimo programos;
5. Neries slėnio kraštovaizdžio formavimo miesto centrinėje dalyje programa (sąvokos, tikslai, metodika);
6. Želdynų pritaikymo rekreacijai ir sportui programos;

7. Mokyklų stadionų ir aikštynų viešo naudojimo programa (Bendra Savivaldybės bei Švietimo ir mokslo ministerijos);
8. Eismo organizavimo ir modernizavimo programa;
9. Pastatų energetinio modernizavimo programos;
10. Viešojo transporto plėtros skatinimo programa;
11. Miesto plėtros monitoringo ir miesto imitacinio modelio sistemos vystymo programa;
12. Visuomenės reikmėms rezervuojamų teritorijų programa (Miesto žemės fondo formavimas);
13. Gamtinių buveinių apsaugos programa;
14. Užteršto dirvožemio išvalymo ar panaudojimo programa;
15. Gyvenamųjų teritorijų modernizavimo strategija;
16. Miesto miškininkystės strategija;
17. Miesto centro ir Senamiesčio bei Vidurinėsios miesto dalies želdynų įrengimo ir priežiūros standartai.

Planai:

18. Gamtinio karkaso teritorijų apsaugos ir naudojimo specialieji planai (atskiroms plėtros teritorijoms);
19. Teritorijų atrankos ekologiškam ūkininkavimui ir reglamentų nustatymo specialusis planas;
20. Neries slėnio kraštovaizdžio formavimo miesto centrinėje dalyje specialusis planas.
21. Vandens telkinių slėnių apsaugos ir pritaikymo rekreacijai specialieji planai;
22. Miesto geriamojo vandens šaltinių apsaugos planas;
23. Miesto buitinių atliekų tvarkymo, numatant konteinerių aikšteles tam tikram gyventojų skaičiui, išdėstymo specialųjį planą;
24. Sporto objektų išdėstymo mieste specialusis planas;
25. Naujai plėtrai numatytų teritorijų plėtros principus nustatantys konceptualaus lygmens planai.
26. Poilsio aptarnavimo pastatų ir rekreacinės infrastruktūros objektų išdėstymo Vilniaus mieste specialusis planas;
27. Vilniaus miesto miškų tvarkymo schemos papildymas, įtraukiant naujai formuojamus miško žemės sklypus;
28. Siūlomo Naujamiesčio urbanistinio draustinio teritorijos ir apsaugos zonų planas ir paveldotvarkos projektas;
29. Siūlomo Žvėryno urbanistinio draustinio teritorijos ir apsaugos zonų planas ir paveldotvarkos projektas;
30. Siūlomo Šnipiškių urbanistinio draustinio teritorijos ir apsaugos zonų planas ir paveldotvarkos projektas;
31. Siūlomo Paupio ir Užupio urbanistinio draustinio teritorijos ir apsaugos zonų planas ir paveldotvarkos projektas;
32. Siūlomo Antakalnio urbanistinio draustinio teritorijos ir apsaugos zonų planas ir paveldotvarkos projektas;
33. Pilaitės dvaro sodybos fragmentai (LA413/814, IP907). Teritorijos ir apsaugos zonų planas ir paveldotvarkos projektas;
34. Mūrinės Vokės gamybinių statinių kompleksas (G379K). Teritorijos ir apsaugos zonų planas ir paveldotvarkos projektas;
35. Buv. Vaidotų kaimo gyvenvietės fragmentas. Teritorijos ir apsaugos zonų planas ir paveldotvarkos projektas;
36. Siūlomo Vilniaus Verbų etnokultūros draustinio teritorijos ir apsaugos zonų planas ir paveldotvarkos projektas;

37. Siūlomo Vokės kraštovaizdžio draustinio teritorijos ir apsaugos zonų planas ir paveldotvarkos projektas.

8. BRĖŽINIŲ SĄRAŠAS

Pagrindinis brėžinys M 1:25 000 ir BP pagrindinio brėžinio reglamentų lentelė;

Nr. 1. Išorės struktūra M 1:120 000;

Nr. 2.1 Plėtros prioritetai M 1: 50 000;

Nr. 3.1 Gyvenamosios teritorijos M 1:50 000;

Nr. 3.2 Darbo vietos M 1:50 000;

Nr. 4 Pramonės ir komunalinių įmonių teritorijos M 1:50 000;

Nr. 5.1 Gamtos vertybės, želdynai ir viešųjų erdvių sistema M 1:50 000;

Nr. 5.2 Gamtinio karkaso ir želdynų reglamentai probleminėse teritorijose M 1:50 000;

Nr. 5.3 Miesto ir apylinkių gamtinio karkaso schema M 1:50 000;

Nr. 6.1 Kultūros vertybės M 1:50 000;

Nr. 6.2 Kultūros vertybių apsauga. Esama būklė M 1:50 000;

Nr. 7.1 Švietimo ir sveikatos infrastruktūra M 1:50 000;

Nr. 7.2 Sostinės ir kultūros infrastruktūra M 1:50 000;

Nr. 9.1 Susisiekimo tinklo plėtra M 1:50 000;

Nr. 9.2 Susisiekimo tinklo kategorijos M 1:50 000;

Nr. 9.3 Keleivių maršrutinio transporto plėtra M 1:50 000;

Nr. 10.1 Buitinės nuotekynės schema M 1:50 000;

Nr. 10.2 Vandentiekio schema M 1:50 000;

Nr. 10.3 Lietaus nuotekynės schema M 1:50 000;

Nr. 10.4 Šilumos tiekimo schema M 1:50 000;

Nr. 10.5 Dujotiekio schema M 1:50 000;

Nr. 10.6 Elektros tiekimo schema M 1:50 000.

